SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“

w Krakowie

z czynności za rok 1897

przedłożone Walnemu Zgromadzeniu

dnia 15 maja 1898 roku.

Nakładem Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“.

W KRAKOWIE,
CZCIONKAMI DRUKARNI ZWIĄZKOWEJ
pod zarządem A. Szyjewskiego.
1898.

B J
C

Biblioteka Jagiellońska
1003122659

I. Sprawozdanie administracyjne.

Skład Wydziału w r. 1897 był następujący:

a) Wybrani w r. 1895.

1. Ujejski Mieczysław.
2. Ruciński Szczęsny.
3. Plessnar Ignacy.
4. Eljasz Walery.
5. Dydusiak Franciszek.
6. Szymczykiewicz Zygmunt.
7. Białkowski Mieczysław.

b) Wybrani w r. 1896.

8. Dr. Styczeń Wawrzyniec.
9. Dr. Filimowski Antoni.
10. Rudnicki Józef.
11. Turski Władysław.
12. Gędłek Aleksander.
13. Porębski August.
14. Głowacki Franciszek.
15. Zelek Józef.
16. Dr. Cybulski Napoleon.

c) Wybrani w r. 1897 na 3 lata.

17. Dr. Koy Michał.
18. Szurek Karol.
19. Biborski Aleksander.
20. Machniewicz Franciszek.
21. Piwowarski Wincenty.
22. Reiner Eugeniusz.
23. Dr. Doliński Maryan.
24. Benedyktowicz Ludomił.
25. Świderski Adam.
26. Sippel Ludwik.

d) Wybrani w r. 1897 na 1 rok.

27. Pawlica Jan.
28. Dr. Służewski Kazimierz.
29. Konopiński Michał.
30. Ebert Fryderyk.

Wskutek ustąpienia z Wydziału druhów Ujejskiego, Szymczykiewicza, dra Stycznia, Zelka, dra Koya, ś. p. Machniewicza i dra Służewskiego, weszli do Wydziału druhowie: Stypkowski Michał, Seidl Wilhelm, Grzybowski Grzegorz, Szczurkowski Jan, Kolbe Wacław, Sentysz Michał i Zieliński Stanisław.

Skład komisyi rewizyjnej:

Druhowie Gajewski Edmund, dr. Molicki Antoni i Stein Artur.

Skład sądu honorowego:

Druhowie Czubek Jan, Rotter Jan, Rudolphi Karol, dr. Schoen Henryk i dr. Wiszniewski Ludwik; jako zastępcy dr. Kopff Józef i Bereżnicki Julian.

Wydział ukonstytuował się wybierając I. wiceprezesem Karola Szurka, II. Władysława Turskiego, sekretarzem Mieczysława Ujejskiego, zastępcą dra Maryana Dolińskiego, I. dyrektorem Adama Świderskiego, II. Jana Pawlicę, skarbnikiem dra Michała Koya, zastępcą Eugeniusza Reinera, gospodarzem dra Kazimierza Służewskiego, zastępcą Szymczykiewicza Zygmunta, delegatem do grona nauczycielskiego dra Michała Koya, zastępcą Zelka Józefa, bibliotekarzem Szczęsnego Rucińskiego, chorążym Franciszka Dydusiaka.

Wskutek ustąpienia druhów dra Stycznia, Ujejskiego, dra Koya, dra Służewskiego i Szymczykiewicza, pełnili obowiązki: prezesa Turski, sekretarza Kolbe, gospodarza Sippel, zastępcy Piwowarski, skarbnika Reiner.

Urzędowały komisye: szkolna w połączeniu z lekarską, skarbowa, dla działu konnego, obchodowa, mundurowa i prawnicza.

Zatwierdzone zarządy oddziałów wioślarskiego i kolarskiego, podane są w sprawozdaniach oddziałów.

Główną uwagę poświęcił Wydział w r. 1897 uregulowaniu finansowego stanu „Sokoła“.

Po zamknięciu rachunków Zlotu z r. 1896 oraz po sprzedaniu ostatniej realności (ze spadku po ś. p. Śmieszkiewiczu) przekonaliśmy się, że zbyt znaczny wydatek na rozszerzenie gmachu i przechodzący nasze siły deficyt zlotowy, postawiły nas w położeniu trudnem.

Jak wykazują zestawienia rachunkowe, pozostały znaczne długi bieżące i wekslowe, których uregulowanie przy pomocy zwykłych dochodów byłoby niemożebne.

Jako podstawę do uporządkowania finansowej strony interesów „Sokoła“ po wszechstronnem zbadaniu sprawy przyjął Wydział:

1. Powiększenie pożyczki hipotecznej w Banku krajowym o kwotę 14.000 złr. na opłacenie długów bieżących i wekslowych.

2. Możliwe zmniejszenie wydatków.

3. Powiększenie dochodów przez wynajem sali, przez urządzanie wieczorków i popisów gimnastycznych.

4. Zjednoczenie całej rachunkowości „Sokoła“.

5. Ułożenie budżetu i ścisłe przestrzeganie tegoż.

Wszystkie te uchwały zostały wykonane; pożyczka została wyjednana i użyta w myśl uchwały, budżet został wypracowany, równowaga dochodów i wydatków jest ustawicznie przedmiotem tro-

skliwej uwagi Wydziału, nakoniec ułożone zostały zasady wspólnej rachunkowości dla wszystkich działów „Sokoła“.

W tej ostatniej pracy ważną usługę oddał Wydziałowi dr. Molicki, który mozolną wykonał pracę, zestawiając wszystkie nasze dochody i wydatki od roku 1889, bilanse, oraz rachunki zysków i strat, tak, że obecnie posiada Wydział znakomity rachunkowy obraz naszych obrotów kasowych, stanowiący zarazem podstawę dalszej jednolitej rachunkowości.

Niezależnie od strony rachunkowej spełniał Wydział bieżące czynności, bądź to biorąc inicyatywę, bądź też wykonując zadania sokole.

Wzięliśmy udział we wszystkich obchodach narodowych, jakie w r. 1897 były urządzane, a mianowicie: 20 stycznia ku uczczeniu pamięci powstania styczniowego; 24 marca na cześć wspomnienia przysięgi Kościuszki; 19 września wraz z całym okręgiem krakowskim obchodziliśmy w Bochni setną rocznicę ku czci Henryka Dąbrowskiego; 28 listopada ku uczczeniu pamięci powstania listopadowego.

W dniu 4 sierpnia wzięliśmy wraz z całem „Sokolstwem“ udział w pogrzebie nieodżałowanego wieszcza i honorowego członka naszego „Sokoła“ ś. p. Adama Asnyka; na pogrzeb zaś ś. p. Ujejskiego wysłaliśmy telegram do rodziny zmarłego.

Pomimo złego stanu interesów uważaliśmy za swój święty obowiązek wybudować grobowiec dla ś. p. Śmieszkiewicza, którego zwłoki spoczywały w najętym grobie od r. 1893. Grobowiec ten podług projektu druha Walerego Eljasza został w pracowni druha Kuleszy wykonany. Zwłoki zostały przeniesione przy zbiorowem wystąpieniu Sokołów krakowskich i podgórskich.

O urządzanych zebraniach towarzyskich, wycieczkach, wieczorkach i popisach gimnastycznych, zlocie okręgowym w Wadowicach, wyścigach oddziałów i zawodach wspólnych, dotyczące wzmianki znajdują się w umieszczonych poniżej sprawozdaniach oddziałów i komisyi.

Sprawozdania te obejmują zarazem opis czynności każdego z oddziałów „Sokoła“.

Wspomnieć musimy jeszcze o dwóch uchwałach Wydziału powziętych na podstawie opracowanych wniosków grona nauczycielskiego, mianowicie:

1. Odnieśliśmy się do Rady miasta Krakowa z projektem objęcia nauki gimnastyki w szkołach ludowych miejskich. Przedłożyliśmy opracowany memoryał z uwidocznieniem ilości godzin nauki, ilości uczniów, oraz wyszczególnieniem sal, w których nauka odbywaćby się mogła.

W 9 szkołach ludowych i wydziałowych męskich, projektując rozpoczęcie nauki gimnastyki od 3-ciej klasy, pobierałoby ją 1800 uczniów w 31 oddziałach po 2 godzin tygodniowo.

Koszt podaliśmy obliczony bez jakiegokolwiek zysku dla „Sokoła“, jedynie samą naukę gimnastyki mając na oku.

Sprawa ta, co do której Rada miejska dopiero po porozumieniu z Radą szkolną krajową może się oświadczyć, załatwioną jeszcze nie jest.

2. Aby wypełnić lukę, jaką wytwarza zima w zabawach dziecięcych, urządzanych w parku dra Jordana, rozpoczęliśmy pod kierunkiem grona nauczycielskiego i członków ćwiczących, niedzielne zabawy dziecięce, które się cieszą nadzwyczajnem powodzeniem.

Sprawa ta jako w początkach r. 1898 wdrożona, co do szczegółów nie należy do niniejszego sprawozdania.

Rzetelną podziękę wyrażamy na tem miejscu Wysokiemu Sejmowi i Świetnej Radzie miejskiej za przyznane subwencye, ułatwiające nam możność spełnienia przyjętych na siebie zadań.

Z czcią i żalem żegnamy zmarłych w r. 1897 druhów naszych: Józefa Rettingera, Lesława Borońskiego, Teodora Gaydzicza, Antoninę Hofmanową, Adama Wiśniewskiego, Ignacego Krajewskiego, Adama Asnyka, Józefa Czynciela, Karola Zarembę, Pawła Michnę, Edmunda Rappaporta, Konrada Wenzla, Henryka Pietkiewicza, Franciszka Machniewicza, Władysława Kleczyńskiego, Mikołaja Kańskiego, Józefa Wawel-Louis, Stanisława Paszkowskiego.

Kończąc sprawozdanie zaznacza Wydział, że poruczone mu obowiązki według sił swoich spełnić się starał, że jednak jest zupełnie świadomy, iż długich jeszcze starań i pracy potrzeba, by „Sokolstwo“ krakowskie stanęło na tej wyżynie, na jakiej w tej rdzennie polskiej stolicy stanąć winno.

Nie oglądając się na współdziałanie ludzi mniej lub więcej życzliwie nań patrzących, winno ono przedewszystkiem w sobie, w swoich szeregach odszukać wszystko, co stanowić ma jego siłę, a więc, szczerą wiarę w sokole cele, niekłamany zapał do wspólnej pracy, przedewszystkiem zaś żywe zainteresowanie się wszystkiem, co nas cieszy lub boli ze strony tych wszystkich, którzy się w naszych szeregach opowiedzieli. Tylko tą drogą dojść można do tego, by to „Sokolstwo“ spotężniało, by jego hasła stały się przykazaniami wielkich mas obywatelskich.

Przedkładamy niniejsze sprawozdanie Walnemu Zgromadzeniu z następującymi wnioskami:

1. Przyjęcie sprawozdania Wydziału i Komisyi rewizyjnej.
2. Wybór 10 członków Wydziału na 3 lata, 3 na 2 lata i 3 na 1 rok; wybór 3 członków Komisyi rewizyjnej, 5 członków Sądu honorowego i 2 zastępców tychże.
3. Upoważnienie Wydziału do wyboru delegatów do „Związku“ sokolego.
4. Wnioski członków.

Wydział Tow. gimn. „Sokół“.

W Krakowie w kwietniu 1898 r.

Sekretarz: *Wacław Kolbe.* Wiceprezes: *Wł. Turski.*

II. Sprawozdanie z części gimnastycznej.

Techniczna część nauki gimnastyki spoczywała w rękach grona nauczycielskiego. W skład tegoż grona wchodzili w ciągu roku 1897:

1. Bielawski Jan.
2. Długoszewski Jan.
3. Dyduch Tomasz.
4. Dydusiak Franciszek.
5. Gędłek Aleksander.
6. Hoffmann Teodor.
7. Hubert Mieczysław.
8. Karwowski Stanisław.
9. Kirkor Michał. *
10. Koym Jan.
11. Kubalski Edward.
12. Mięsowicz Erwin.
13. Nowak Kasper. *
14. Nycz Stanisław.
15. Pawlica Jan.
16. Dr. Raczyński Adam.
17. Dr. Rowiński Stanisław. *
18. Ruciński Szczęsny. *
19. Dr. Służewski Kazimierz.
20. Dr. Tokarski Stanisław. *
21. Waszkiewicz Jan. *
22. Wyrobek Zygmunt. *

Naczelnikiem był Szczęsny Ruciński, zastępcą Jan Waszkiewicz.

Z końcem roku ubyło 4 członków grona, mianowicie: Długoszewski, Dyduch, Nycz i Dr. Raczyński; pozostało zatem 18.

Zwyczajne posiedzenia grona odbywały się w pierwszej połowie każdego miesiąca pod przewodnictwem naczelnika, a w obecności delegata Wydziału. Na posiedzeniach tych omawiano wszystkie, w zakres działania grona wchodzące sprawy, jako to: rozkład ćwiczeń, przydzielanie prac poszczególnym członkom grona, wprowadzenie ulepszeń stosownie do najnowszych wymagań gimnastyki i hygieny, wreszcie programy popisów. Między innymi uchwalono także projekt urządzania w porze letniej wycieczek, połączonych z grami i ćwiczeniami na wolnem powietrzu.

Ćwiczenia grona odbywały się 3 razy tygodniowo pod kierunkiem naczelnika w celu wykształcenia się praktycznego i pedagogicznego; nadto brało grono czynny udział w próbach przedzlotowych (okręgu krak. w Wadowicach) i we wszystkich popisach publicznych. Dla zaznajomienia się z teoryą i najnowszą literaturą gimnastyczną, korzystali członkowie grona z zawodowej biblioteki, która w ubiegłym roku wzmogła się w następujące dzieła:

1. Cenar — Ćwiczenia rzędowe.
2. Cyklista z r. 1897.
3. Le gymnaste z r. 1897.
4. Monatschrift für d. Turnwesen (1897).
5. Sport im Bild (1897).
6. Der Turner (1897).

Uwaga. Członkowie grona oznaczeni * pobierają za prowadzenie lekcyj wynagrodzenie.

7. Schweizerische Turnzeitung.
8. Zeitschrift für Turnen und Jugendspiel.
9. Kohlbenheger — Die hohe Tatra.
10. Kozisek — Ruznosti.

Wspomnieć tu należy, że z końcem roku wyszedł pierwszy rocznik *Przeglądu gimnastycznego,* jedynego pisma ściśle zawodowego, poświęconego ćwiczeniom ciała. Miesięcznik ten wydawany pod redakcyą Dra Rowińskiego jedynie niemal miejscowemi siłami, ma za zadanie rozwijać zaniedbaną u nas gałęż piśmiennictwa gimnastycznego.

Co do samychże ćwiczeń i występów gimnastycznych musimy zaznaczyć, że rok ubiegły bardzo korzystnie wpływał na ruchliwość naszego Towarzystwa. Odbyły się bowiem 2 popisy w sali (z tych jeden na dochód parku Dra Jordana); jeden w parku strzeleckim, nadto wycieczki na zlot wadowicki, do Bochni, do Skawiny, wreszcie rekord urządzony staraniem i przy współudziale wszystkich czterech oddziałów „Sokoła". Sprawozdanie ze zlotu okręgowego wadowickiego, odbytego w dniu 6 i 7 czerwca. tudzież z popisu w Bochni również w czerwcu, do nas nie należy (patrz odnośne korespondencye w *Przewodniku* i *Przeglądzie*), — w każdym jednak razie podnieść trzeba wzorowy ład, porządek i karność, jakie panowały podczas zlotu.

Dnia 26 września odbył się rekord wszystkich czterech oddziałów „Sokoła", który bardzo dodatnio wpłynął na rozbudzenie życia i wzajemną łączność. Wyniki też rekordu, zwłaszcza w biegu, okazały niemałą wprawę współzawodników i nie pozostały bardzo w tyle za takimiż zagranicznych Towarzystw sportowych. I tak metę 5 klm. na przestrzeni między Bielanami a Krakowem przebyli:

Kolarze	1. Druh	Szczurkowski . . .	w 10	minut.	40	sek.
	2. „	Rudawski	w 10	„	43	„
Końmi (kłusem)	1. „	Matejko	w 15	„	30	„
	2. „	Janowski	w 15	„	52	„
Piesi	1. „	Sielski	w 19	„	20	„
	2. „	Włodarczyk	w 21	„	30	„
Wioślarze	1. Łódź	4-ro wiosłowa, sternik				
	druh	Gędłek	w 19	„	32	„

Nadto w porze wakacyjnej urządziło grono nauczycielskie wycieczkę do Zakopanego dla ożywienia istniejącego tamże gniazda i okazania działalności „Sokoła" szerszym sferom, a w szczególności przejezdnym z pod zaboru. Wycieczka ta powiodła się zupełnie dzięki uprzejmości i staraniom hr. Zamoyskiego, właściciela Zakopanego, któremu, zarówno jak dr. Eliaszowi i Ciechomskiemu na tem miejscu serdeczną wyrażamy podziękę.

Poważnym nabytkiem dla nas, jak również rozszerzeniem zakresu działania Towarzystwa jest szermierka, której lekcye pod kierunkiem dra Tokarskiego wprowadzono z końcem roku zeszłego.

Taki jest mniej więcej obraz działalności Towarzystwa pod względem czysto technicznym. Dla uwydatnienia go podajemy cyfry, które przedstawiają ruch ćwiczących w ubiegłym roku.

1. Członkowie młodsi w ogólnej liczbie 136 ćwiczyli w poniedziałki, środy i piątki od godziny $7^1/_4$ do $8^1/_4$. Prowadzący: Waszkiewicz, dr. Rowiński, Kirkor i Nowak.

2. Członkowie starsi w ogólnej liczbie 24 ćwiczyli we wtorki, czwartki i soboty od 7 do 8. Prowadzący: Waszkiewicz.

3. Uczniowie Towarzystwa starsi (ponad lat 10), w ogólnej liczbie 60, w poniedziałki, środy i piątki od 6 do 7. Prowadzący: Waszkiewicz i Wyrobek.

4. Uczniowie Towarzystwa młodsi (poniżej lat 10) w ogólnej liczbie 28 we wtorki, czwartki i soboty od 4 do 6. Prowadzący: Waszkiewicz i Kirkor.

5. Uczennice Towarzystwa w ogólnej liczbie 66 we wtorki, czwartki i soboty od 6 do 7. Prowadzący: Waszkiewicz i Kirkor.

6. Uczniowie szkół średnich: Z gimnazyum św. Anny 163 we wtorki i czwartki od 3 do 5, z gimnazyum św. Jacka 145 we środy i soboty od 4 do 6. Prowadzący: Waszkiewicz i Wyrobek.

7. Oddział przodowników w ogólnej liczbie 28 w niedzielę od 10 do 12. Prowadzący: Waszkiewicz i Wyrobek.

8. Lekcye szermierki przy ogólnym udziale 20 członków we czwartki i soboty od 8 do 9 wieczorem. Prowadzący dr. Tokarski.

Przeciętny ruch ćwiczebny w poszczególnych miesiącach:

ODDZIAŁ	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Członkowie młodsi . .	34	40	42	46	50	48	30	42	39	35
Członkowie starsi . .	9	7	6	8	10	8	7	8	9	9
Uczniowie starsi . . .	24	24	16	14	12	8	10	20	24	22
Uczniowie młodsi . . .	16	12	15	13	11	8	6	8	8	9
Uczenice	36	34	37	26	27	14	12	16	21	24
Uczniowie szkół śred. .	165	183	158	150	135	128	285	180	152	132
Przodownicy	24	22	24	22	23	24	28	25	24	24
Grono nauczycielskie .	10	8	8	8	9	10	6	6	5	6
Szermierze										10
Razem . .	318	330	306	287	277	248	384	305	282	271

Z przykrością musimy zauważyć, że powyższe cyfry wykazują zmniejszenie się frekwencyi, jednak w tym wypadku winno już chyba samo społeczeństwo, a szczególniej młodzież uniwersytecka, o ile z zakładów „Sokoła“ nie korzysta. Towarzystwo bowiem dokłada wszelkich starań, aby działalność swą rozwijać jak najszerzej i z jak największym pożytkiem. Dla usprawiedliwienia wyjaśnić musimy, że

odpadły nam 2 szkoły średnie, w których wybudowano własne sale gimnastyczne. Jednak nie jest to dla nas klęską, a raczej moralną zdobyczą i chlubą, że obecny system szkolny ćwiczenia fizyczne pod naciskiem opinii publicznej i wpływem „Sokoła“ wprowadził do planu nauk obowiązujących.

Sekretarz: *Edward Kubalski.*

Naczelnik: *Szczęsny Ruciński.*

III. Szkoła jazdy konnej.

W roku ubiegłym korzystało z jazdy konnej mężczyzn 70, pań 10, uczniów 30, razem osób 110, czyli mniej o 15 osób niż w r. 1896. Z tych nie było członkami „Sokoła“ osób 28.

W szczególności odbyto lekcyj:

W miesiącu	Lekcyi godzin	Oddział godzin	Wyjazdy godzin	Razem godzin	W przecięciu godzin dziennie
Styczniu . . .	81	42	19	142	4—5
Lutym	84	28	6½	118½	4—5
Marcu	133	33	21	187	6
Kwietniu . . .	288	62	38	388	12—13
Maju	290	73	57½	420½	13—14
Czerwcu . . .	219	35	72½	326½	10—11
Lipcu	168	14	76	258	8—9
Sierpniu . . .	71	—	75½	146½	4—5
Wrześniu . . .	103	—	29	132	4—5
Październiku . .	174	13	50½	237½	7—8
Listopadzie . . .	128	39	7	174	5—6
Grudniu	71	14	18½	103½	3—4
Razem . .	1810	353	471	2634	7—8

Z zestawienia powyższego wynika, iż ruch jazdy w roku ubiegłym zmniejszył się znacznie, a mianowicie lekcyj było mniej o 935, ćwiczeń oddziału konnego mniej o 647, wyjazdy zaś w roku 1897 także wynosiły o kilkadziesiąt godzin mniej niż w r. 1896.

Koni z końcem roku 1896 było 7, w ciągu roku ubiegłego dokupiono 4, razem więc było koni w ciągu roku 11. W tym czasie

sprzedano 6 koni, pozostało zatem z końcem roku 5 koni. W czasie większego ruchu używano 2 konie osób prywatnych do jazdy konnej — za koszta wyżywienia; jeden był przez 104 dni, a drugi 71 dni. Sprowadzając wszystkie konie używane w ujeżdżalni na dnie, było 2552 dni konia, czyli w przecięciu na 1 dzień 7 koni, a w porównaniu z rokiem 1896 o 943 dni konia mniej, czyli dziennie blisko o 3 konie mniej.

Strata na 6 sprzedanych koniach wynosiła 143 złr. 90 ct., czyli na jednym koniu 23 złr. 98 ct.

Żywność dla koni od 1 stycznia do 31 października była zakontraktowana po cenie za 100 klgr.: owies po 6 złr. 90 ct., siano po 3 złr. a słoma po 2 złr. Od 1 listopada wskutek wygórowanych żądań nie zawierano umowy, lecz zakupywano po cenach targowych. W przecięciu pasza wynosiła: owies po 7 złr., siano po 2 złr. 88$^1/_2$ ct., słoma po 2 złr. za 100 klgr.

Wyżywienie konia na dobę wynosiło prawie 58 ct. dziennie, czyli o 12 ct. mniej niż w r. 1896.

Na właściwem miejscu podajemy sprawozdanie kasowe, z którego się okazuje, iż w stosunku do mniejszego ruchu jeżdżących, zmniejszyły się także dochody za naukę jazdy i wyjazdy w porównaniu z rokiem 1896. A mianowicie za naukę jazdy konnej wpłynęło do kasy mniej o 538 złr. 30 ct., za wyjazdy mniej o 211 złr. 75 ct., wkładek zaś członkowie oddziału konnego zapłacili mniej o 151 złr. 20 ct. Dochód z jarmarków powiększył się o 91 złr. 35 ct., z wynajmu ujeżdżalni i stajen o 229 złr. 16 ct., a z koni na pensyi o 239 złr. 15 ct. W rozchodach — płace nauczycieli i służby były mniejsze o 146 złr. 50 ct., za paszę wydaliśmy mniej o 762 złr. 72 ct., jak również inne wydatki były stosunkowo mniejsze. Z pożyczki wekslowej zaciągniętej jeszcze w r. 1893, spłaciliśmy w roku ubiegłym 200 złr., pozostaje jeszcze do zapłacenia 400 złr. Ponieważ umowy o dalsze dostarczanie paszy dla koni nie zawarliśmy, przeto kaucya dostawcy w kwocie 100 złr. zwrócona mu została. W roku ubiegłym szkoła jazdy konnej nie otrzymała żadnego zasiłku z funduszów „Sokoła“, opędzając więc własnymi funduszami wszystkie koszta utrzymania, nie była w stanie zapłacić czynszu dzierżawnego ujeżdżalni i podatków za rok 1897. Z tego tytułu pozostaliśmy gminie dłużni czynsz za drugie półrocze 1896 i cały rok 1897 w sumie 1200 złr., oraz podatki rządowe za rok 1897 w sumie około 300 złr.

Z powodu znacznych strat na szkole jazdy konnej od początku jej istnienia poniesionych, odniósł się Wydział do prześwietnej Rady miejskiej z prośbą o opuszczenie nam zaległego czynszu, tusząc, że prośbie tej ze względu na ogólny interes „Sokoła“ stanie się zadość.

Oddział konny miał sposobność dwukrotnie w ciągu r. 1897 wziąć udział w publicznym popisie „Sokoła“.

W dniu 6 czerwca w okręgowym zlocie w Wadowicach 10 druhów brało udział w uroczystym pochodzie, następnie zaś w dniu

7 czerwa, pospołu z popisem gimnastycznym odbyły się ćwiczenia oddziału.

Ćwiczenia te pod wodzą naczelnika d. Walza wypadły znakomicie, składały się na nie popisowa szkoła jazdy, mustra oddziału, zakończyły zaś turniejowe gry, jak ścinanie w pędzie łbów tatarskich, gonitwa do pierścienia i t. d.

W dniu 26 września w wyścigu ogólnym wszystkich oddziałów „Sokoła“, wzięło udział 4 druhów; w jeździe „kłusem“ na przestrzeni 5 kilometrów, zwyciężył druh Matejko Tadeusz, przebywszy oznaczoną przestrzeń w 15 minut 52 sekund.

Niestety, kilkuletnia próba z znacznym nakładem z ogólnego majątku „Sokoła“ wykonana, — aby przez założenie szkoły jazdy konnej i oddziału konnego rozbudzić zamiłowanie do tej szlachetnej i rycerskiej zabawy wśród młodzieży przedewszystkiem, nie wydała tych rezultatów, jakich mieliśmy prawo się spodziewać.

Dalszemu podtrzymywaniu oddziału konnego nie podołają finansowe siły „Sokoła“, tak, że zwinięcie szkoły i oddziału konnego jako zakładów „Sokoła“ uważać należy za nieuchronne. Nie z wyrzutem dla społeczeństwa, któremu dał „Sokół“ te zakłady do dyspozycyi, lecz z żalem, że nie znalazły należytego oddźwięku — zamkniemy ujeżdżalnię, czekając lepszych czasów.

F. Głowacki. *A. Świderski.*

IV. Oddział wioślarski.

Otwarcie przystani w roku 1897 opóźniło się nieco, z powodu zużycia się pomostu, bez którego rozpoczęcie działalności oddziału było niemożebnem.

Dzięki jednak pomocy ze strony Wydziału „Sokoła“, oraz dzięki energicznej pracy d. Stypkowskiego, trudność ta została usunięta, a w dniu 23 maja wyjazd 14 wioślarzy na 5 łodziach, zaznaczył „otwarcie przystani“.

Odtąd codziennie odbywały się ćwiczenia wioślarskie i pływackie, zakończone dopiero publicznemi regatami 5 września.

Idąc za wskazówkami zagranicznych towarzystw wioślarskich, wprowadziliśmy u siebie zbiorowe wycieczki do miejsc dalszych, jako „prawidłowe ćwiczenia wioślarskie“.

Wycieczek takich — zapisanych w księdze wioślarskiej, zrobiliśmy 45, mianowicie:

16 do Budzowa,
8 do Bielan,
14 do Tyńca,
3 do Mogiły,
2 do Skawinki,
1 do Bochni (Wisłą i Rabą) na zjazd sokoli,
1 na 2 łodziach 4-wiosłowych z Oświęcimia do Przemszy, stąd zaś do Krakowa.

Ogółem przejeżdżono w 1897 r. 9245 kilometrów, mianowicie:

1.	Wł. Jurkowski	w 70	wycieczkach	przejechał	1197	kilometrów
2.	T. Radwański	w 79	„	„	1107	„
3.	T. Łopuszański	w 80	„	„	1035	„
4.	M. Stypkowski	w 42	„	„	721	„
5.	J. Rudnicki	w 41	„	„	657	„
6.	J. Rudy	w 66	„	„	655	„
7.	A. Moczydłowski	w 49	„	„	610	„
8.	F. Tiezler	w 55	„	„	542	„
9.	A. Gędłek	w 32	„	„	393	„
10.	J. Kraskowski	w 27	„	„	365	„
11.	G. Skaza	w 26	„	„	327	„
12.	I. Kozakiewicz	w 22	„	„	285	„
13.	W. Kwiatkowski	w 20	„	„	227	„
14.	M. Porębski	w 14	„	„	221	„
15.	I. Wilczyński	w 15	„	„	162	„
16.	H. Szopiński	w 13	„	„	161	„
17.	J. Hechter	w 10	„	„	152	„
18.	S. Wysocki	w 15	„	„	116	„
19.	E. Reiner	w 5	„	„	112	„
20.	K. Zgud	w 1	„	„	78	„
21.	A. Kunze	w 13	„	„	59	„
22.	E. Godlewski	w 6	„	„	29	„
23.	A. Grolle	w 5	„	„	18	„
24.	T. Leszczyński	w 2	„	„	16	„
	Razem	708	wyjazdów		9245	kilometrów

W użyciu były łodzie:

1.	Strzała	106	wyjazdów	1099	kilometrów
2.	Ikra	78	„	749	„
3.	Racławka	38	„	517	„
4.	Mierzwiński	28	„	408	„
5.	Alfred	42	„	334	„
6.	Wisła	15	„	274	„
7.	Kraków	27	„	263	„
8.	Olszynka	16	„	254	„
9.	Warszawa	27	„	208	„
10.	Wilja	14	„	35	„

11. Andrus	7 wyjazdów	105	kilometrów
12. Perkalik	5 „	25	„
13. Wawel	8 „	19	„
14. Smok	5 „	12	„

Na zaproszenie warszawskich wioślarzy wzięliśmy udział w 6 druhów w regatach warszawskich 31 sierpnia.

Na długość 1 łodzi zostaliśmy zwyciężeni, — niemniej jednak komitet regatowy uznał jazdę naszą jako — dobrą — wykonanie zaś techniczne jako „doskonałe“. Osadzie przyznano jako nagrodę 5 kubków srebrnych, które zdobią skarbiec naszego oddziału.

O braterskiem, serdecznem nad wyraz przyjęciu naszych druhów przez Warszawian — nie tu miejsce mówić — zaznaczamy tylko, że pobyt nasz w Warszawie, to na całe życie „drogie wspomnienie“.

W dniu 5 września urządziliśmy regaty własne połączone z wyścigiem pływaków.

1. Wyścig pływaków — meta 500 m. — 1-szy d. Kłosowski w 10 minutach, do wyścigu stanęło 4 zapaśników.

2. Skule podwójne ze sterem — meta 2000 m. — stanęły 2 łodzie: 1-sza „Olszynka“ pod sternikiem d. Gędłkiem z osadą d. Radwański i Jurkowski w 8 minutach 36 sekundach, 2-ga „Racławka“ w 8 minutach 46 sekundach.

3. Skule pojedyncze bez steru — meta 2000 m. — stanęły 2 łodzie: 1-sza „Iskra“ pod d. Łopuszańskim, 2-ga „Strzała“.

4. Łodzie zwykłe dla uczniów — meta 300 m. — 2 łodzie: 1-sza „Andrus“, 2-ga „Perkalik“.

5. Łodzie 4-wiosłowe — meta 2000 m. — stanęły 2 łodzie: 1-sza pod sternikiem d. Rudnickim łódź „Wisła“ z osadą druhów Moczydłowskim, Tiezlerem, Jurkowskim i Radwańskim, w 7 minut 16 sekund; 2-ga łódź „Mierzwiński“, w 7 minut 46 sekund.

W dniu 26 września wzięliśmy udział w wyścigu zbiorowym wszystkich 4-ch oddziałów „Sokoła“. Stanęły 2 osady na łodziach 4-wiosłowych: 1-sza łódź „Mierzwiński“ pod sternikiem d. Gędłkiem, z osadą druhów Radwańskim, Jurkowskim, Wilczyńskim i Stypkowskim; 2-ga łódź „Wisła“. Zwyciężyła pierwsza, przebywszy — przy złej wodzie — przestrzeń 5 kilometrów w 19 m. 32 s.

W październiku urzędownie i uroczyście odbyło się „zamknięcie przystani“.

Tabor nasz, którego spis szczegółowy został w aktach „Sokoła“ złożony, jest dość obficie zaopatrzony, tak, że na teraz istnieć możemy bez „nadzwyczajnych“ uzupełnień.

Byłyby pożądane 2 „skule“ szersze — dla starszych członków.

Ogólna ilość członków oddziału wynosiła w 1897 r. 32. Wkładka roczna najmniejsza 6 złr.

Wkładkę całkowicie uiściło 18, częściowo 14.

Zaległości u członków wynoszą 69 złr.

Składamy nakoniec podziękowanie druhom, którzy dostarczyli nagrody na regaty, oraz d. Drozdowskiemu za darowane 4 siedzenia do łodzi.

Gronu nauczycielskiemu, oddziałowi kolarskiemu i konnemu za braterskie uczucia, za koleżeńskie obcowanie z naszym oddziałem — dziękujemy szczerze.

Sekretarz: *K. Zgud.* *Naczelnik oddziału:* *J. Rudnicki.*

V. Oddział kolarski.

Na walnem zebraniu członków w marcu 1897 r. wybrano do zarządu druhów: Dr. Antoniego Filimowskiego przewodniczącym, Józefa Zelka zastępcą przewodniczącego, Fryderyka Eberta sekretarzem, Mieczysława Białkowskiego I. kapitanem, Jana Szczurkowskiego II. kapitanem, oraz druhów Wacława Kolbego, Emila Rudawskiego, Zdzisława Gruszczyńskiego, Miczkę i Schneidra. Wskutek służby wojskowej, przeniesienia i t. p. wystąpili z zarządu trzej ostatni, a niestety także zasłużony oddziałowi d. Zelek, przeniesiony do Pilzna. Na ich miejsce przybrano druhów: Dra Maryana Dolińskiego, Konrada Podczaskiego, Edwarda Podobińskiego, Ludwika Skazę, a zastępcą przewodniczącego wybrano d. Kolbego.

Jednem z pierwszych zadań Zarządu było utrzymanie w dalszym ciągu szkoły jazdy na kole, mającej ułatwiać chętnym przyswajanie sobie tej umiejętności, a następnie przynieść pewien zysk dla Towarzystwa. Korzystało z niej 29 osób, a w tej liczbie kilka pań.

Celem pielęgnowania jazdy, poznania ojczystego kraju i rozwinięcia ducha towarzyskiego, urządzano wspólne wycieczki w bliższe lub dalsze okolice. Największym udziałem członków cieszyła się wycieczka do Wadowic, na zlot okręgu krakowskiego, w liczbie około trzydziestu, oraz wycieczka „inauguracyjna“ do Liszek.

Członkowie oddziału odbywali gorliwie dalsze wycieczki w kilku, a częstokroć nawet sami, bez towarzystwa, dając wiele dowodów odwagi, siły i wytrwałości częstokroć wśród bardzo trudnych warunków. Nie można np. pominąć milczeniem wyróżniającej się wycieczki kapitana d. Białkowskiego i d. Chlipalskiego do Zakopanego i naokoło naszych przepięknych Tatr przez Jaszczurówkę, Jaworzynę, Podspady, Żar do Jaskiń Bielskich, skąd przez Łomnicę tatrzańską do Szmeksu i Szczyrbskiego jeziora, potem doliną Liptowską aż do Hradku na Liptowie — razem 206 klm.

Godną uwagi jest dwukrotna jazda d. Zajdzikowskiego Kaz. do Dukli (180 klm.), którą to drogę przebył sam i w jednym dniu, a następnie dotarł aż na węgierską stronę do Komarnika (razem 225 klm.). Niemniej wytrwałym okazał się brat jego Maksymilian, który także podążył do Dukli, ale przez Dębicę (220 klm.).

Z mniejszych wycieczek wspominamy następujące: do Cieszyna (d. Białkowski), Bielska (Dzida, Ebert, Krzyżanowski, ten ostatni nawet kilkakrotnie), Suchy i Żywca (Skaza), Zakopanego (Pospóła, Schneider, Vogel i inni), Tarnowa (Dzida i Schneider), Weisskirchen (Podobiński).

Ilość przebytych kilometrów przez druhów w ciągu roku nie dała się dokładnie oznaczyć, w następnym jednak roku zostaną zaprowadzone odpowiednie książeczki celem kontroli.

Na popisach Sokolich wystąpił oddział trzykrotnie; d. 6 czerwca urządził „rej“ w pierwszy dzień zlotu okręgowego w Wadowicach, w którym wzięło udział 17 druhów, przeważnie krakowskich. Rej ten był „całkiem składnie i pięknie wykonany“, jak się wyraża sprawozdanie „Przeglądu gimn.“ w numerze lipcowym. Nauczycielami a równocześnie i prowadzącymi byli druhowie Ebert i Schneider. Ten sam rej wykonano tydzień przedtem na popisie Sokolim w ogrodzie strzeleckim przed publicznością krakowską.

Oprócz wyżej wymienionych braliśmy udział dnia 26 września w wyścigu wszystkich oddziałów „Sokoła“, urządzonym na 5 kilometrowej przestrzeni: Bielany-Zwierzyniec, przez nasze Towarzystwo.

Pierwszą nagrodę otrzymał druh Szczurkowski (10 m. 40 sek.), drugą druh Rudawski; tuż za nimi przybyli druhowie: Podczaski, Schindler, Dekordy i inni.

Oddział urządził także tradycyjne już dwa wyścigi. Pierwszy na przestrzeni Kraków, Mogiła, Niepołomice, Bochnia i Tarnów (83 kilom.) odbył się w dniu 8 sierpnia.

O 6-tej rano za rogatką mogilską stanęło 8 zapaśników, a z tych przybyło tylko 4 i to:

I. d. Pawulski z Przemyśla 3 godz. 41 min.
II. d. Podczaski Konrad z Krakowa 4 godz. 4 min.
III. d. Rudawski Emil z Krakowa 4 godz. 26 min.
IV. d. Wechtersbach z Przemyśla 4 godz. 30 min.

Powodem tak nieświetnych wyników był przeciwny wiatr i zniszczone częstymi deszczami gościńce. Nagród było cztery, jedna złota i trzy srebrne.

Z wdzięcznością trzeba tu wspomnieć o „Sokole“ bocheńskim, który urządził w swojem gnieździe służbę bezpieczeństwa i stacyę posiłkową zupełnie bezinteresownie.

Wyścigi jesienne, połączone z wyścigiem o „Mistrzowstwo“ oddziału, odbyły się 3 października popołudniu, z również nieszczególnymi wynikami na szosie mogilskiej, pokrytej zupełnie błotem.

I. Bieg o „Mistrzowstwo O. K. S. K. na rok 1897“, 30 klm.
1. d. Mańkowski Bolesław 1 godz. 16 min. 15 sek.
2. d. Komoniewski Seweryn tuż za pierwszym.
3. d. Rudawski Emil.

Po raz drugi więc zdobył druh Mańkowski tytuł „Mistrza“ naszego oddziału i odpowiednią szarfę z napisem, a równocześnie na rok następny złotą wędrowną nagrodę, ufundowaną nam przez bratni oddział wioślarski, z warunkiem, że ta dopiero po trzechkrotnem zwycięstwie przejdzie w stałe posiadanie zdobywcy. Musimy przytem nadmienić, że obaj pierwsi druhowie umyślnie ze Lwowa przyjechali na ten wyścig.

II. Bieg „początkujących“, 10 klm., 3 srebrne nagrody.
1. d. Steigler Leon w 26 min. 30 sek.
2. d. Dekordy.
3. d. Zajdzikowski.

III. Bieg „starszych jeźdźców“, 5 klm., 2 srebrne nagrody.
1. d. Szczurkowski Jan w 12 min. 30 sek.
2. d. Vogel Alojzy.

IV. Bieg „pocieszenia“, 10 klm., 3 nagrody srebrne.
1. d. Enyks Kazim. (pseudonim) 26 min. 30 sek.
2. d. Chlipalski.
3. d. Rudawski Emil.

Na urządzenie wszystkich wyścigów tak do Tarnowa jak i na ostatnie wspomniane, musiało wystarczyć wpisowe i 30 złr. wydzielone nam z kasy „Sokoła“.

Członkowie nasi brali także udział w wyścigach innych oddziałów i klubów, o ile te dla nich były przystępne i wychodzili z tych zapasów częstokroć zwycięsko. Pierwszeństwo między nimi dzierży nasz wychowaniec druh Komoniewski, mieszkający obecnie we Lwowie, zdobył on na torze lwowskim dnia 15 sierpnia jedną 1-szą i trzy 2-gie, a dnia 18 lipca trzy 1-sze, jednę 2-gą i jednę 3-cią nagrodę. Pełen szczęścia i w drogowych wyścigach uzyskał d. 5 maja 1-szą nagrodę za 30 klm. w 1 godz. 22 sek., a dnia 4 lipca także 1-szą za 30 klm. w 1 godz. 13 min. 17 sek.

Również inni starali się, o ile siły pozwoliły, przynieść sławę i uznanie naszemu oddziałowi. Dnia 22 maja w wyścigu K. K. C. (krakowskiego klubu cyklistów) na 30 klm. wziął 2-gą nagrodę (71 m.) d. Miczka, 3-cią d. Schneider (78 m.); 27 maja w wyścigu T. M. C. na 10 klm., przybywa 1-szy Adamowicz Konstanty (23 m. $54^3/_5$ sek.) i zaraz potem także 1-szy w wyścigu na 5 klm. (12 m. $2^3/_5$ sek.). Dnia 19 września zwyciężają w Krakowie w wyścigu T. M. C. na 10 klm.: 1-szy d. Rudawski (21 m. $49^1/_5$ sek.), 2-gi d. Steigler, 3-ci d. Wiskida; w tym samym dniu we Lwowie, na arenie wobec konkurencyi z całej Polski, przybywa jako bardzo dobry drugi d. Mańkowski, dnia 25 tego samego mies. w 5 kilometrowym wyścigu K. K. C. 1-szy d. Szczurkowski J., 2-gi d. Vogel

Alojzy; dnia 17 października w 10 klm. wyścigu T. M. C. 2-gi d. Steigler, 3-ci d. Chlipalski.

Sezon zamknięto jak zwykle uroczystą wieczornicą dnia 1 listopada, w gmachu „Sokoła“, w towarzystwie zaproszonych pań. Przy tej sposobności wręczono prezesowi oddziału wioślarskiego, d. Rudnickiemu, fotograficzną grupę naszego oddziału, celem choć częściowego wywdzięczenia się za wspaniały dar złotej nagrody wędrownej, ufundowanej dla „Mistrza kolarzy“ przez bratni oddział wioślarski.

Zaprowadzony przez krakowską Dyrekcyę policyi system egzaminów, legitymacyj, numerów, a nawet podatków, obowiązuje nadal, pomimo, że Namiestnictwo dolno-austryackie, idąc za postępem czasu, zniosło wszystkie tego rodzaju przepisy.

Dowodem, jak dalece one swobodę każdego kolarza krępują, jest jednogłośna uchwała, zapadła na nadzwyczajnem walnem zebraniu członków oddziału w listopadzie, zalecająca Zarządowi w połączeniu z innymi klubami, aby wnieść do Namiestnictwa podanie o ich zupełne zniesienie.

Na tem samem zebraniu uchwalono jeszcze dwa wnioski:

1) Urządzenie w r. 1898 wspólnej wycieczki na kołach do Warszawy,

2) zmianę regulaminu, opracowaną przez Zarząd oddziału.

Członków liczy oddział 85, wkładki po 2 złr. rocznie wpływają wprost do kasy „Sokoła“, który też pokrywa wszystkie nasze skromne wydatki; obrót kasowy znajduje się wobec tego w dziale rachunkowym sprawozdania Towarzystwa.

Inwentarz składa się z 4 rowerów dla mężczyzn, jednego roweru damskiego, dwóch kół wysokich — oraz roczników „Koła“ i „Cyklisty“.

Fryderyk Ebert — *sekretarz.*

Dr. Antoni Filimowski — *przewodniczący.*

VI. Komisya ubiorowa.

W roku ubiegłym Komisya ubiorowa starała się, aby o ile możności spłacić długi, jakie w poprzednich latach zmuszona była zaciągnąć. Z zadania tego nie mogła się jednak należycie wywiązać z powodu nieregularnego płacenia przez członków rat za pobrane stroje sokole. W tem miejscu zatem zwraca się z usilną prośbą do wszystkich zalegających z ratami, by przynajmniej w roku bieżącym dotrzymywali zobowiązań dobrowolnie przyjętych.

Z końcem r. 1896 było u członków należytości .	717	złr. 99	ct.
W r. 1897 za 5 strojów sokolich i dodatki przybyło	165	„ 91	„
Razem . . .	883	złr. 90	ct.
Na to spłacono w r. 1897	312	„ 32	„
Pozotało z końcem roku 1897 u członków .	571	złr. 58	ct.
Wartość materyałów wynosi	170	„ 97	„

Stan bierny przedstawia się jak następuje:

Pożyczka z funduszów „Sokoła“ w r. 1891, 1892 i 1897	150	złr. —	ct.
Dług wekslowy reszta	200	„ —	„
Drobne należytości dostawcom	43	„ 20	„
Razem . . .	393	złr. 20	ct.

Z poniżej zamieszczonego obrotu kasowego Komisyi uwidocznionem jest, iż Komisya upłaciła z długu wekslowego 180 złr., na zapłacenie zaś pożyczki prywatnej, zaciągniętej w r. 1896, nie wystarczyło już funduszów, a ponieważ dług ten musiał być w roku ubiegłym zapłacony, przeto Wydział Sokoła wyasygnował sumę tę z funduszów Towarzystwa, która w roku bieżącym ma być do kasy Sokoła zwrócona.

Obrót kasowy był następujący:

Przychód.

Pozostałość z roku 1896	13	złr. 20	ct.
Raty na stroje sokole	312	„ 32	„
Pożyczka z funduszów „Sokoła“	110	„ —	„
	435	złr. 52	ct.

Rozchód.

Spłata pożyczki wekslowej	180	złr. —	ct.
„ „ prywatnej	110	„ —	„
Procenta od pożyczki wekslowej	20	„ 85	„
Krawcom za roboty	58	„ 70	„
Fabrykantom za materyały	49	„ 75	„
Marki pocztowe i koszta ściągania rat	11	„ 35	„
Pozostałość na rok 1898	4	„ 87	„
	435	złr. 52	ct.

S. Ruciński. *W. Piwowarski.* *Fr. Głowacki.*

VII. Chór „Sokoła“.

W r. 1897 zaznaczył chór „Sokoła“ działalność swoją przez kilkakrotne wystąpienie publiczne i tak: w czasie zlotu okręgowego w Wadowicach uczestniczył w poranku uroczystym, wziął współudział w uroczystości poświęcenia sztandaru „Sokoła“ bocheńskiego, nadto na wieczorku listopadowym pod kierunkiem druha Deca, jak również w czasie pogrzebu ś. p. druha Machniewicza, w którym chór utracił jednego z najczynniejszych członków. Prócz zbiorowych występów chóru, występowali jego wybitniejsi członkowie w czasie wieczorków patryotycznych i wieczornic w partyach solowych lub duetowych.

Z powodu objęcia przez druha Deca obowiązków przy katedrze wawelskiej, zmuszony był Wydział przyjąć rezygnacyę jego, jako dotychczasowego kierownika — a brak odpowiedniego następcy przerwał chwilowo działalność chóru. Wydział jednak dokłada usilnych starań, by pozyskać dla śpiewaczej drużyny zdolnego a stałego kierownika.

Bibliotekę chóru stanowi około 200 kompletnych utworów choralnych, przeważnie pieśni narodowych polskich i innych słowiańskich, nadto kilkadziesiąt tomów „Lutni“ i innych śpiewników. Z pośród nowo nabytych utworów na wyszczególnienie zasługuje piękna „kantata Mickiewiczowska“ Deca, wykonana na wieczorku listopadowym.

Zarząd chóru ma nadzieję pozyskać z pośród nowo wstępujących do Towarzystwa druhów, kilka nowych i młodszych sił, któremi starać się będzie zastąpić starszych, lub też tych, którzy z powodu braku (niestety) poczucia obowiązku sokolego, nie uczęszczają regularnie na próby chóru mimo nawoływań i wezwań do karności i wypełniania przyjętych na siebie i tak nie zbyt ciężkich obowiązków.

Za zarząd chóru:

Stanisław Nowicki

sekretarz.

VIII. Komisya obchodowa.

W Komisyi tej, prócz kilku członków Wydziału, zasiadało liczne grono druhów, przybranych z poza Wydziału. Przewodniczącym wybrano d. Eugeniusza Reinera, zastępcą d. Franc. Machniewicza, sekretarzem d. Juliusza Szczepańskiego. Po niepowetowanej stracie ś. p. Machniewicza, powołano na zastępcę przewodniczącego d. Ju-

liusza Szczepańskiego, na sekretarza Józefa Głowackiego, zaś d. Stanisława Nowickiego, na jego zastępcę. Z powodu nawału czynności okazała się potrzeba wyboru drugiego zastępcy przewodniczącego, na którego powołano d. Gustawa Christa.

W czasie od 15 maja 1897 r. do 31 grudnia 1897 odbyła Komisya 26 posiedzeń.

Czynności swe rozpoczęła Komisya od wzięcia udziału w urządzeniu popisu gimnastycznego w ogrodzie strzeleckim, dnia 30 maja 1897 r. Popis ten wypadł pod każdym względem znakomicie. Ogromny udział publiczności, powszechny, pełen zapału i uznania dla pracy sokolej poklask widzów, niemniej opinia tutejszej prasy, były tego dostatecznym dowodem.

Dnia 18 lipca urządziliśmy wycieczkę wodną (galarami) do Mogiły. Mimo nader kosztownego przewozu, rezultat kasowy był pomyślny — a ochoczej zabawie, przy dźwiękach muzyki 100 p. p., sprzyjała pogoda i humor uczestników.

W czasie pogrzebu ś. p. wieszcza Adama Asnyka zajęła się Komisya pomieszczeniem drużyn sokolich, przybyłych z całego kraju.

Dnia 22 sierpnia, w porozumieniu z „Sokołem“ skawińskim, urządziliśmy tamże wycieczkę, oraz popis gimnastyczny, połączony z wyścigiem pieszym, dystansowym na 7 kilometrów. Czysty dochód z popisu przeznaczono na budowę gmachu „Sokoła“ w Skawinie.

Dnia 17 października zajęła się Komisya częścią gospodarczą i redakcyjną wieczorku gimnastycznego, urządzonego na dochód przyborów gimn. w Parku Dra Jordana.

Dnia 5 grudnia urządziliśmy po raz pierwszy dla piskląt sokolich obchód, t. z. „Mikołajka“, który udał się nadzwyczaj dobrze.

Dnia 23 grudnia odbył się staraniem Komisyi obchodowej wspólny, doroczny „Opłatek“.

Zajmowaliśmy się następnie urządzaniem wieczornic miesięcznych dla członków, mających na celu zapoznanie i zbliżenie się wzajemne druhów. Wieczornic zwyczajnych było po koniec r. 1897 sześć, a mianowicie: 7/VIII, 4/IX, 2/X, 17/X, 6/XI, 4/XII, zaś: 31/XII 1897 r. odbyła się wieczornica z udziałem rodzin członków.

Wreszcie, nie bez pewnej obawy, podjęła się Komisya nader żmudnej i wiele zachodu wymagającej czynności — urządzenia bufetu w własnym zarządzie, przy okazyach wieczornic i innych, w ściśle towarzyskiem kole członków urządzanych przyjęć, zabaw lub uroczystości. Główną pobudką do tego postanowienia Komisyi była chęć ujęcia towarzyskich zabaw sokolich w własnem gnieździe w więcej godną, niejako familijną formę i zapobieżenia przenoszenia ich w miejsca publiczne, gdzie swoboda i nastrój poważniejszy nie zawsze znajdują sprzyjające warunki, odpowiadające uroczystości, a choćby tylko rozrywce sokolej.

Pewne zyski, jakie bufet przynosi, obraca Komisya na uzupełnienie inwentarza, jak n. p. naczyń, sprzętów i t. p. niezbędnych przedmiotów.

Zamykając niniejszy zarys działalności komisyi obchodowej w roku 1897 wyrażamy podziękowanie tym wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób ułatwiali nam lub dopomagali w wypełnianiu powierzonych nam w sokolstwie obowiązków — a następcom życzymy, by i im szczęśliwie i korzystnie udało się wywiązać z oczekujących ich zadań i powinności wobec naszego Gniazda.

Józef Głowacki
sekretarz.

E. Reiner
przewodniczący.

IX. Dział skarbowy.

W roku ubiegłym zrealizowany został ostatecznie spadek po ś. p. Śmieszkiewiczu, co umożliwiło zamknięcie rachunków budowlanych i zlotowych, których obroty kasowe poniżej przedstawiamy.

Kasa spadkowa.

Przychód.

Za realność pod L. 59 Dz. 5 po ś. p. Śmieszkiewiczu otrzymaliśmy	złr.	31.250·—
Z tej ceny strącono dług hip. w Pow. Kasie Oszczędności zaciągnięty	„	9.681·06
Otrzymano gotówkę . . .	złr.	21.568·94
Prócz tego otrzymano tytułem zwrotu % od nabywcy Dra Horowitza	„	44·56
Otrzymano razem gotówką .	złr.	21.613·50

Rozchód.

Trzy raty hipot. w Pow. Kasie Oszcz. z powyższej realności przypadające	złr.	1.214·09
Podatki zaległe z tejże realności	„	91·92
Faktorne od sprzedaży realności	„	300·—
Przelano do kasy budowlanej	„	12.639·44½
„ „ „ zlotowej	„	6.742·94
„ „ „ działu gimnastycznego . . .	„	625·10½
	złr.	21.613·50

Kasa budowlana.

Przychód.

Gotówka z roku 1896	złr.	179·10½
Wpływy z weksli	„	1.400·—
Przelanie z zapisu ś. p. Śmieszkiewicza	„	12.639·44½
	złr.	14.218·55

Rozchód.

S. Kozłowskiemu za roboty kamieniarskie . . .	złr.	1.099·33
A. Fedorowiczowi za roboty ciesielskie	„	178·03
W. Kosydarskiemu za roboty blacharskie . . .	„	590·06
T. Talowskiemu za żelazo	„	115·64
Homińskiemu za przyrządy do górnej sali . . .	„	185·90
Spłata weksli	„	11.800·—
Procenta od weksli i blankiety	„	248·79
Portorya i posyłki	„	80
	złr.	14.218·55

Kasa zlotowa.

Niedobór wykazany Sprawozdaniem za rok 1896 wynosił 10.345·84, który został pokryty:

a) z zaliczki na wpływ od gwarantów	złr.	1.000·—		
b) z pożyczek wekslowych . .	„	7.500·—		
c) z pożyczek prywatnych . .	„	1.845·84	złr.	10.345·84

W roku 1897 mamy:

Przychód.

Wpływy od gwarantów	złr.	3.805·—
Wpływy z weksli	„	9.500·—
Przelanie z zapisu ś. p. Śmieszkiewicza	„	6.742·94
	złr.	20.047·94

Rozchód.

Zwrot zaliczki na wpływ od gwarantów	złr.	1.000·—
Spłata weksli z r. 1896	„	7.500·—
Spłata wierzycieli prywatnych	„	1.845·84
Dodatkowe koszta kwaterunkowe	„	16·52
Dodatkowe wydatki kancelaryjne	„	1.64
Spłata weksli z r. 1897	„	9.500·—
Procenta z weksli i blankiety	„	183·94
	złr.	20.047·94

Czyli:

Niedobór zlotowy według Sprawozdania z r. 1896 wynosił	złr.	10.345·84
Przybyło w r. 1897 za procenta, blankiety i drobne wydatki	„	202·10
	złr.	10.547·94

Pokryty został:

Wpływami gwarantów	złr.	3.805·—
Przelaniem z zapisu ś. p. Śmieszkiewicza	„	6.742·94
	złr.	10.547·94

Po zamknięciu kasy zlotowej wpłynęło do kasy „Sokoła“ na rachunek zlotu ze sprzedaży Pamiętnika „Sokoła“ krakowskiego 212 złr. 11 ct. i wpływ od gwarantów 390 złr. Na wekslach gwarancyjnych pozostaje jeszcze suma 1205 złr. do odebrania.

Członek Komisyi rewizyjnej druh dr. Antoni Molicki sporządził bilanse i zamknięcia rachunkowe z lat 1889—1892 i 1893—1896, 1897, z których okazuje się, iż lata te pominąwszy zapisy, naraziły nas na dotkliwe straty materyalne. I tak lata 1889—1892 przyniosły zysku 106 złr. 11 ct., następnie zaś lata 1893—1896 przyniosły strat 13.400 złr. 17 ct., a rok 1897 przyniósł także stratę 1182 złr. 29 ct. Dodawszy do tego jeszcze należytości różne z lat ubiegłych 7.103 złr. 69 ct., rachunek bilansu wykazuje z lat 1893—1897 pokaźną sumę 24.852 złr. 60 ct. ubytku majątku. Blisko połowa tych strat przypada na ujeżdżalnię, a następnie na zlot w r. 1896 odbyty i na poszczególne działy „Sokoła“. Wobec takiego stanu rzeczy Wydział energicznie przystąpił do obmyślenia radykalnych środków w celu uniknięcia dalszych strat. I tak przyjąwszy wypowiedzenie przez gminę dzierżawy ujeżdżalni, postanowił z dniem 20 marca zawiesić oddział konny „Sokoła“, jako najwięcej strat przynoszący, dalej ograniczyć wydatki we wszelkich kierunkach do możliwych granic, a podnieść dochody Towarzystwa. W tym celu na rok 1898 uchwalił budżet równający na razie przychody z rozchodami. Rzeczą następnego Wydziału będzie praca w tym kierunku, aby podnieść stan majątkowy Towarzystwa.

Po zupełnem zrealizowaniu zapisów okazało się, iż nie zostały zaspokojone znaczne długi, jakie Towarzystwo nasze zaciągnęło. Gdy nie było innego wyjścia, Wydział jednomyślnie postanowił zaciągnąć pożyczkę hipoteczną w Banku krajowym w sumie 14.000 złr. i uzyskaną stąd sumą spłacić wszystkie długi bieżące i wekslowe.

Zestawiony z końcem roku 1897 stan majątku „Sokoła“ przedstawia się jak następuje:

Stan czynny:

Gotówka z dniem 31 grudnia 1897 w dziale gimnastycznym	złr.	302·23 ½		
Gotówka z dniem 31 grudnia 1897 w dziale konnym . .	„	114·40	złr.	416·63 ½
Koszta budowy gmachu „Sokoła“ po koniec r. 1897			złr.	86.533·40
Kaucya w Magistracie . . .			„	500·—
Walory Sokole			„	50·—
Inwentarz żywy: 5 koni . . .			„	716·76
Inwentarz Sokoli martwy . .			„	5.186·—
Sprzęty gospodarcze			„	2.828·20
Zaliczka Komisyi ubiorowej . .			„	150·—
Zaliczki na pensye			„	140.—
			złr.	96.520·99 ½

Stan bierny:

Pożyczka hipoteczna w Banku krajowym			złr.	22.383·24
Długi wekslowe			„	5.350·—
Obligi własne			„	5.600·—
Długi po koniec r. 1896:				
Gazowni za urządzenia i koks .	złr.	1.290·28		
Dług za druki	„	240·—		
Dług za węgle	„	446·50		
Dług za urządzenie ogródka .	„	37·—		
Wkładki do Związku za rok 1895 i 1896	„	839·50		
Dług za składkę na sztandar Związku	„	150·—		
Dług za przewóz przyrządów do Lwowa na Wystawę . . .	„	160·—		
Dług za reperacye wodociągów	„	4·41		
Dług za plany budowy i parcelacyę gruntu	„	2.036·—		
Reszta należytości na grób ś. p. Śmieszkiewicza	„	100·—		
Długi po ś. p. Śmieszkiewiczu .	„	1.400·—		
Czynsz z ujeżdżalni za II półrocze 1896	„	400·—	złr.	7.103·69
Do przeniesienia . .			złr.	40.436·93

Długi z roku 1897:

Z przeniesienia . .			zł r.	40.436·93
Gazowni za urządzenia . . .	zł r.	29·87		
Dług za druki	„	203·30		
Dług za węgle	„	220·—		
Dług za urządzenie ogródka .	„	96·97		
Wkładki do Związku za r. 1897	„	390·—		
Dług za naprawę wodociągów .	„	74·78		
Czynsz z ujeżdżalni za rok 1897	„	800·—		
Podatki z ujeżdżalni za rok 1897	„	300·—	zł r.	2.114·92
Dług w oddziale wioślarskim .			„	206·40
Przewyżka w stanie czynnym .			„	53.762·74½
			zł r.	96.520·99½

Przewodniczący Komisyi skarbowej:

Walery Eljasz.

Wiceprezes:

W. Turski.

Rachmistrz:

Fr. Głowacki.

OBRÓT KASOWY

I. Działu gimnastycznego, II. Szkoły jazdy konnej
i III. Działu wioślarskiego

Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Krakowie

za rok 1897.

I. Dział gimnastyczny.

PRZYCHÓD.

		Złr.	ct.
1. Gotówka z r. 1896		50	41
2. Wpisowe członków		170	—
3. Wkładki członków w dziale gimnastycznym	3865·75		
Wkładki członków w dziale kolarskim . . .	161·—	4026	75
4. Dochód za naukę gimnastyki	1530·18		
Dochód za naukę jazdy na kole	59·—	1589	18
5. Dochód ze szafek		57	—
6. Najem sali i dochód z garderoby		1067	70
7. Dochód z wieczorków		158	82
8. Dochód z ogrodu i ślizgawki		281	90
9. Zwrot za gaz		56	92
10. Subwencya Wys. Sejmu krajowego		500	—
11. Subwencya Św. Rady m. Krakowa		500	—
12. Dary obligami		130	—
13. Dar druha W. Piwowarskiego		10	—
14. Z weksli gwarantów na zlot		390	—
15. Wpływy za inwentarz martwy		44	38
16. Wpływy za „Pamiętnik“		212	11
17. Zwrot zaliczek na pensye		338	—
18. Dochód z najmu rowerów		1	10
19. Pożyczki wekslowe		4800	—
20. Przelanie z zapisu ś. p. Śmieszkiewicza		625	10½
		15009	37½

ROZCHÓD.

	Złr.	ct.
1. Płace nauczycieli	2789	14
2. Płace i utrzymanie służby	915	49
3. Opał i oświetlenie	1052	04
4. Restauracya budynku	810	26
5. Podatki zapłacone	154	39
6. Urządzenie ślizgawki	119	02
7. Subwencya na cele gimnastyczne	210	—
8. Obligi umorzone i spłacone	190	—
9. Spłata pożyczki hipotecznej	487	21
10. Spłata pożyczek wekslowych	1650	—
11. Procenta od pożyczki hipotecznej i weksli	1232	72
12. Procent od obligów	129	20
13. Pożyczka Komisyi ubiorowej	110	—
14. Zakupno inwentarza sokolego	599	14
15. Sprzęty gospodarskie	31	60
16. Zaliczki na pensye	340	—
17. Płace i wydatki kancelaryjne	846	95
18. Wydatki gospodarcze	465	94
19. Przelanie do oddziału wioślarskiego	1734	09
20. Naprawa przyrządów	80	53
21. Naprawa sprzętów gospodarskich	38	14
22. Za grób i pomnik ś. p. Śmieszkiewicza	572	—
23. Różne wydatki	149	28
24. Gotówka z dniem 31 grudnia 1897 r.	302	23½
	15009	37½

II. Dział szkoły jazdy konnej.

PRZYCHÓD.

	Złr.	ct.
1. Gotówka z roku 1896	278	48
2. Wkładki członków	106	80
3. Dochód za naukę jazdy	1233	50
4. Najem stajen i bufetu w czasie jarmarków	928	—
5. Najem ujeżdżalni różnym osobom	556	23
6. Dochód ze szafek na rzeczy	18	60
7. Za sprzedanych 6 koni	659	—
8. Za najem koni	473	70
9. Za nawóz	71	50
Do przeniesienia . . .	4325	81

ROZCHÓD.

	Złr.	ct.
1. Płaca nauczyciela	985	—
2. Płace i utrzymanie służby	748	20
3. Opał i światło	134	88
4. Stawianie i rozbieranie stajen	110	54
5. Podatki państwowe za II półrocze 1896 r.	152	45
6. Podatki miejskie za II półrocze 1896 i rok 1897 . .	26	80
7. Spłata pożyczki wekslowej	200	—
8. Procenta od weksli i blankiety	30	59
9. Zwrot kaucyi dostawcy paszy	100	—
Do przeniesienia . . .	2488	46

PRZYCHÓD.

	Złr.	ct.
Z przeniesienia	4325	81
10. Zwrot za paszę	54	06
11. Za konie na pensyi	575	05
12. Za sprzedany inwentarz martwy	28	—
13. Wynagrodzenie asekuracyi za żłoby	245	—
	5227	92

ROZCHÓD.

	Złr.	ct.
Z przeniesienia	2488	46
10. Zakupno czterech koni	614	16
11. Pasza dla koni	1852	30
12. Kucie koni i leki	86	35
13. Naprawa rynsztunku	20	85
14. Wydatki gospodarcze i kancelaryjne	47	35
15. Różne drobne	4	05
16. Gotówka z dniem 31 grudnia 1897	114	40
	5227	92

III. Dział wioślarski.

	Złr.	ct.
1. Gotówka z roku 1896	—	—
2. Wkładki członków	152	—
3. Przelanie z oddziału gimnastycznego	1734	09
4. Pożyczka prywatna	206	40
	2092	49

	Złr.	ct.
1. Najem lokalu	192	—
2. Płaca służącego	50	—
3. Za pomost rozbierany	93	—
4. Za łodzie i wiosła	359	89
5. Reperacya łodzi	85	33
6. Spłata pożyczki z lat poprzednich	1226	—
7. Prenumerata pisma „Wassersport“	12	90
8. Rozbieranie pomostu	6	—
9. Różne drobne wydatki	67	37
	2092	49

Wiceprezes:
Władysław Turski.

Skarbnik:
Eugieniusz Reiner.

Rachmistrz:
Franciszek Głowacki.

Komisya rewizyjna:

Dr. A. Molicki. *Edmund Gajewski.*

SPIS CZŁONKÓW.

Członkowie honorowi:

1. Bałucki Michał, b. prezes „Sokoła“ w Krakowie, literat.
2. John Alfred } właściciele browaru w Krakowie.
3. John Hugo }
4. Friedlein Józef, prezydent miasta Krakowa.
5. Dr. Weigel Ferdynand, poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa.
6. Dr. Styczeń Wawrzyniec, radca miejski i b. prezes „Sokoła“.
7. Romanowicz Tadeusz, redaktor, poseł na Sejm kraj.
8. Mierzwiński Władysław, artysta-śpiewak.
9. Szurek Karol, c. k. radca dworu.
10. Hr. Milewski-Korwin Ignacy Karol, obywatel.
11. Beringer Wandalin, budowniczy i radca miejski.

Zmarli:

Dr. Krówczyński Żegota, lekarz, Prezes „Sokoła“ we Lwowie, zmarł dnia 1 lutego 1893 r.

Dr. Szlachtowski Feliks, b. prezydent miasta Krakowa, zmarł dnia 11 marca 1896 r

Dr. Asnyk Adam, poeta i poseł do Sejmu, zmarł dnia 2 sierpnia 1897 roku.

Członkowie założyciele:

1. Hr. Mieroszowski Sobiesław, b. poseł na Sejm krajowy.
2. Dr. Wiszniewski Ludwik, lekarz, radca miejski.
3. Dr. Rapaport Arnold, adwokat, poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa.
4. Marfiewicz Michał, obywatel i właściciel hotelu Krakowskiego.
5. Baranowski Teodor, właściciel realności, radca miejski i b. prezydent Izby handlowo-przemysłowej.
6. Sulikowski Aleksander, zegarmistrz i obywatel.
7. Dobrzański Feliks, właściciel dóbr.
8. Turnau Ludwik, b. radca Magistratu.
9. Skirliński Jan, właściciel dóbr i prezes Tow. im. Kościuszki.
10. Rudnicki Józef, kupiec i obywatel.
11. Reich Leopold, właściciel realności i radca handlowy.
12. Kwiatkowski Jan, obywatel i radca miejski.
13. Fischer Jan, kupiec i obywatel.
14. Zajączkowski Władysław, kupiec i obywatel.
15. Pawlikowski Mieczysław, literat, właściciel dóbr.

16. Dr. Propper Albert, adwokat krajowy i radca miejski.
17. Dr. Rosenblatt Józef, adw. kraj., prof. Uniw. i radca miejski.
18. Władysław hr. Zamoyski, właściciel dóbr Zakopane.
19. Zieleniewski Leon, obywatel m. Krakowa i właściciel fabryki.
20. Maurizio Jan, obywatel m. Krakowa.
21. Ripper Wilhelm, obywatel m. Krakowa.
22. Jawornicki Józef, kupiec, obywatel i radca m. Krakowa.
23. Zajdzikowski Teodor, szklarz.
24. Matusiński Jacek, budowniczy, obywatel m. Krakowa.
25. Stryjeński Tadeusz, architekt, radca budownictwa i radca m. Krakowa.

Zmarli:

Tomkiewicz Woyneko Stanisław, artysta-malarz, zmarł d. 24 lutego 1896 r.
Dr. Kański Mikołaj, były adwokat krajowy, zmarł w r. 1898.
Wawel-Louis Józef, c. k. radca dworu, zmarł w r. 1898.
Dr. Paszkowski Stanisław, lekarz i radca miejski, zmarł w r. 1898.

Członkowie wspierający i zwyczajni:

1. Adamowicz Konstanty.
2. Dr. Ader Leon, adw. krajowy.
3. Ajdukiewicz Bronisław, inspektor gorzelni.
4. Alberti Stanisław, chemik.
5. Anczyc Wacław, właśc. drukarni.
6. Angelus Włodzimierz, kupiec.
7. Antoniewicz Woysym Bolesław, główny buchalter Banku galic.
8. Armatowicz Bolesław, jubiler.
9. Armółowicz Stanisław (senior), obyw.
10. Armółowicz Stanisł. (junior), rzeźnik.
11. Armółowicz Jan, urz. Banku kraj.
12. Babirecki Jan, nauczyciel i obyw.
13. Baczyńska Modesta, obyw. ziemska.
14. Bajer Jan, tokarz.
15. Bąkowski Leon, majster stolarski.
16. Bałaban Jakób, obywatel.
17. Bałuk Leon, piekarz.
18. Dr. Bandrowski Ernest, prof. szk. przemysłowej.
19. Barabasz Stanisław, prof. szk. przem.
20. Barabasz Wiktor, dyrektor Tow. muzycznego.
21. Baranowski Łucyan, właśc. fabryki.
22. Dr. Barański Lew, adj. sądu kraj. wyż.
23. Bartel Czesław, właś. realności.
24. Bartmański Władysław, prakt. sąd.
25. Bauer Włodz., ucz. szk. sztuk piękn.
26. Baum Kazimierz, kupiec.
27. Bauman Bolesław, urz. Tow. w. u.
28. Bedernik Wacław, prawnik.
29. Dr. Bednarski Tadeusz, adwokat.
30. Benkner Teofil, pomocnik handlowy.
31. Dr. Bełcikowski Stanisław, starszy radca, nacz. Expedyt. prok. skarbu.
32. Bełdowski Władysław, wł. fabryki.
33. Benaluk Józef, siodlarz.
34. Benedyktowicz Ludomir, art. malarz.
35. Dr. Benis Artur, adwokat krajowy.
36. Berent Wacław, Dr. filozofii.
37. Berezowski Tadeusz, medyk.
38. Bereźnicki Juliusz, dyrektor pow. Kasy Oszczędności.
39. Dr. Berson Seweryn, adwokat.
40. Bezeg Albin, nadzorca rzek.
41. Białkowski Mieczysław, urzęd. Mag.
42. Biasion Alfred, kupiec i obywatel.
43. Biborski Aleks., budown., radca m.
44. Biega Bolesław, uczeń szkoły sztuk pięknych.
45. Dr. Bielański Gustaw, lekarz powiat.
46. Bielawski Jan, medyk.
47. Bielecki Zefiryn, urz. Tow. szt. pięk.

48. Biesik Herman, medyk.
49. Bigo Kazimierz, urzędnik Banku austr. węg.
50. Bilewski Władysław, kupiec.
51. Birnbaum Juda, bankier i radca m.
52. Bobek Jan, masarz i obywatel.
53. Dr. Bobilewicz Adam, adwokat.
54. Bobowski Juliusz.
55. Bobowski Edward, prawnik.
56. Bocheński Teofil, urzęd. kol. państ.
57. Bochnak Tadeusz, kupiec.
58. Boguński Władysław, obywatel.
59. Bojarski Marceli, zegarmistrz.
60. Bojarski Piotr, pens. porucz. kawal.
61. Boreczewski Józef, asyst. technol.
62. Dr. Borzewski Feliks, adw. w Wiel.
63. Boznański Adam, architekt.
64. Brochocki Jan, słuchacz praw.
65. Broniowski Teofil, urz. Tow. ubezp.
66. Dr. Browicz Tadeusz, lekarz, prof. Uniwersytetu.
67. Bruśnicki Stan., majster ciesielski.
68. Buczkowski Adolf, adj. Magistratu.
69. Budrasek Feliks, prakt. budowl.
70. Budzyński Kazimierz, medyk.
71. Bujański W., obywatel i radca m.
72. Bujas Tomasz, budowniczy.
73. Dr. Bujwid Odo, prof. Uniw.
74. Dr. Buszek Jan, fizyk miejski.
75. Bylicki Andrzej, medyk.
76. Dr. Bystrzonowski Kazimierz, kandydat notaryalny.
77. Charzewski Aug., zastępca firm han.
78. Celt Antoni, kier. handlu win.
79. Chlipalski Franc, obywatel.
80. Chlipalski Jan, majster ślusar. i ob.
81. Chmielarczyk Edward, asyst. kasy k.
82. Chmurski Anastazy, chem. technolog.
83. Dr. Chmurski Serafin, adwokat.
84. Chojnacki Ignacy, kucharz.
85. Cholewicz Jan, fotograf.
86. Cholewicz Kazimierz, technik.
87. Chorąży Wincenty, drukarz.
88. Christ Gustaw, inżynier drogowy.
89. Chronowski Jaksa Eust., właściciel „Grand Hotelu".
90. Chwalibogowski Zygmunt, obywatel.
91. Chwalibogowski Witold, adj. sąd.
92. Chylewski Kazimierz.
93. Ciechanowska Florentyna, obywat.
94. Ciechanowski Stefan, ukończ. sł. akad. handl.
95. Dr. Creizenach Wilhelm, profesor uniwersytetu.
96. Dr. Cybulski Napoleon, prof. uniw.
97. Dr. Cyfrowicz Leon, prof. uniw. Jag.
98. Cynk Floryan, prof. Szkoły szt. pięk.
99. Czaplicki Karol, jubiler.
100. Czaplicki Stefan, rytownik.
101. Czapliński Edward, pom. handlowy.
102. Czarnecki Melchior, właśc. real.
103. Czerny Henryk, wł. składu węgla
104. Dr. Czerny Jan, lekarz.
105. Dr. Czerny-Szwarcenberg Bolesław, adwokat krajowy.
106. Czerwiński Michał, handlowiec.
107. Czubek Jan, profesor gimn.
108. Czużydło Franciszek, kupiec.
109. Dr. Dadlez Wilhelm, adwokat.
110. Dr. Danielak M., pos. do Rady państ.
111. Datka Franc., pełnom. fabr.
112. Dattner Maurycy, właśc. dóbr.
113. Dattner Henryk, prawnik.
114. Dawidowski Aleks., st. zarz. poczty.
115. Dąbrowski Tad., naucz. semin. męz.
116. Dec Walenty, nauczyciel muzyki.
117. Deiches Adam, słuchacz filozofii.
118. Dekordy Gabryel, handlowiec.
119. Demetrykiewicz Mieczysław, urzędnik Tow. ubezpieczeń.
120. Doening Mieczysław, urzędnik szpitala św. Łazarza.
121. Dębiński Szczęsny, b. dyr. baz. kraj.
122. Długoszewski Jan, prawnik.
123. Dr. Doboszyński Adam, adwokat.
124. Dr. Dobija Antoni, adw. krajowy.
125. Dr. Doliński Maryan, lekarz.
126. Dowgiałło Edward, obywatel.
127. Drozdowski Stanisław, fortepianista.
128. Drozdowski Stanisław, maj. murar.
129. Dutkiewicz Jan, korektor.
130. Dutkiewicz Józef, urz. Magistratu.
131. Dydusiak Franciszek, wł. skł. apt.
132. Dzida Jan, handlowiec.
133. Ebert Fryderyk, pomocnik księg.
134. Ebertowski Julian.
135. Dr. Eibenschütz Zygmunt, adwokat.
136. Eile Filip, kupiec.
137. Ekielski Władysław, architekt.
138. Eljasz Walery, artysta-malarz.
139. Eminowicz Winc., nacz. straży poż.
140. Fenz Wilhelm, kupiec.
141. Fiałek Władysław, felczer.
142. Figiel Henryk, fryzyer.
143. Filasiewicz Aleksander, inż. zast. naczelnika ruchu kolei.
144. Dr. Filimowski Antoni, lekarz.
145. Filipkiewicz Ludw., wł. zakł. kraw.
146. Dr. Filipkiewicz Stefan, lekarz.
147. Filochowski Hipolit, urz. Tow. w. u.
148. Fischak Józef, handlowiec.
149. Fischer Władysław, kupiec i obyw.
150. Freege Karol, maszynista statku par.
151. Freege Ludwik, właśc. ogrodu.
152. Fritsch Herman, kup. i radca miej.
153. Fuglewicz Henryk, kupiec.

154. Fusiecki Kazimierz.
155. Gadomski Mikołaj, sub. handlowy.
156 Gajewski Edmund, urz. Magistratu.
157. Gałdeński Aleks., urz. Tow. ubezp.
158. Gałek Leon, majster szewski.
159. Gałziński Kazimierz, adj. sądowy.
160. Gargul Franc., właśc. masarni.
161. Gartner Franc, słuch. filozofii.
162. Gasiorowski Andrzej, prof. gimn. św. Anny.
163. Gedziow Jan, majster ślusarski.
164. Gędłek Aleksander, urz. Magistratu.
165. Gędzierski Stanisław, wł. cukierni.
166. Gędzierski Zygmunt, wł. realności.
167. Glonczyk Józef, majster murarski.
168. Dr. Gluziński Tadeusz, adwokat.
169. Głowacki Franciszek, drukarz.
170. Głowacki Józef, praktykant szpitala św. Łazarza.
171. Goldman Józef, inżynier.
172. Gostyński Wład. Kazim., inspektor kolei państw.
173. Górecki Józef, właśc. zakł. ślus.
174. Górka Ludwik, majster ślusarski.
175. Górka Ignacy, oficyał pocztowy.
176. Górski Franciszek, kom. Magistratu.
177. Grabowski Władysław, budowniczy.
178. Gralewski Eug., właśc. składu win.
179. Gramatyka Tomasz, majster ślus.
180. Grodzicki Stanisław.
181. Groele Adam, sekretarz Magistr.
182. Dr. Gross Adolf, adwokat.
183. Gross Antoni, buchalter Magistr.
184. Gross Kazimierz, akad.
185. Grottger Artur, farmaceuta.
186. Grottger Jarosław, refer. kolei pań.
187. Grylowski Józef, obyw., rzeźnik.
188. Grzybowski Grzegorz, medyk.
189. Dr. Gunkiewicz Bronisław, adwokat.
190. Gustawicz Bron., prof. gimn.
191. Guzikowski Andrzej, wł. real.
192. Dr. Gwiazdomorski Jan, lekarz.
193. Habliński Piotr, radca skarbowy.
194. Habrzyk Andrzej, majster ślusarski.
195. Hajdukiewicz Maryan, prawnik.
196. Dr. Haim Leopold, lekarz.
197. Hamuliński Edward, zarządca mag. cłowych.
198. Dr. Harajewicz Jan, lekarz.
199. Hechter Józef, restaurator.
200. Heggenberger Jacek, muzyk.
201. Heller Eugeniusz, aptekarz.
202. Herteux Aleksander, wł. realności.
203. Himmelblau Fabian, księgarz.
204. Hinzinger Karol, sekretarz Magist.
205. Hochstim Jakób, bankier.
206. Hoffmann Teodor, technik.
207. Holik Anastazy, zegarmistrz.
208. Homiak Ludwik, właśc. realności.
209. Homolacs Stanisław, wł. dóbr.
210. Hopcas Józef, redaktor „Czasu".
211. Horowic Maurycy, handlowiec.
212. Dr. Horowitz Leon, adwokat.
213. Hubert Stanisław, prawnik.
214. Hubischta Alfred.
215. Dr. Ichheiser Michał, adwokat.
216 Ingarden Roman, starszy inżynier.
217. Jabłoński Tadeusz, fotograf.
218. Jachimowicz Stanisław, malarz.
219. Jachimowicz Aleks., urzędnik Tow. kred. rękodzielników i przemysł.
220. Jachimski Jan, kupiec.
221. Jahoda Robert, introligator.
222. Dr. Jakubowski Leon Maciej, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
223. Jamrosz Stanisław, rysownik.
224. Janikowski Wojciech, wł. kawiarni.
225 Janowski Stanisław, artysta-malarz.
226. Jantzen Stefan, prawnik.
227. Jarocki Maryan, naczelnik warsztatów kolejowych.
228. Jarosz Władysław, drnd. medyc.
229. Jasieński Bogusław, prawnik.
230. Dr. Jastrzebski Jan, prakt. sądow.
231. Jaworski Zygmunt, słuch. filozofii.
232. Jaworski Lubicz Marceli, starszy oficyał cłowy.
233. Jaworski Konstanty, drogomistrz.
234. Jędrzejewski Wład., kupiec.
235. Jorasz Wincenty, kontrolor poczty i właśc. realności.
236. Dr. Jordan Henryk, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
237. Josse Alfred, słuchacz praw.
238. Jugendfein Adolf, właśc. realn.
239. Judkiewicz Jakób.
240. Jurystowski Tadeusz, pomoc. księg.
241. Kaciczak Teofil, ślusarz.
242. Kaczkowska Emilia, wł. realności.
243. Kaczkowski Władysław, kasyer ks. Radziwiłła.
244. Kaczmarek Wład., pom. księgar.
245. Dr. Kaden Gustaw, concyp. adw.
246. Kaden Ludw., przedsięb. bud. wodn.
247. Kadlewicz Karol, urz. Kasy Oszcz.
248. Kadula Tadeusz.
249. Kapała Piotr, wł. realności.
250. Kapała Władysław, subjekt handl.
251. Karliński Stanisław, właśc. handlu.
252. Karpiński Franciszek, kand. notar.
253. Karszniewicz Jerzy, ucz. szk. szt. p.
254. Karwowski Stanisław, medyk.
255. Kaspar Józef, kupiec.
256. Dr. Kasparek Henryk, kand. adw.
257. Dr. Kastory Władysław, adwokat.
258. Kaufmann Hugo, słuch. praw.

X

259. Keijha Henryk, subjekt cukierniczy.
260. Dr. Kępiński Stanisław, prof. uniw.
261. Kirkor Michał, medyk.
262. Klein Wiktor, właśc. hotelu.
263. Klein Wiktor Hugo, słuch. praw.
264. Kleitz Eugeniusz, obywatel.
265. Klemensiewicz Edmund, notaryusz.
266. Klimek Edmund, kupiec.
267. Kluba Julian, nauczyciel ludowy.
268. Kluger Bolesław, obywatel.
269. Kluska Julian, mechanik.
270. Knaus Karol, architekt.
271. Kociołek Stefan, brązownik.
272. Kohlmann Tomasz, architekt.
273. Dr. Kohn Maksymilian, lekarz.
274. Koim Jan, słuchacz filozofii.
275. Kolbe Wacław, prywatysta.
276. Komoniewski Sew., pomoc. księg.
277. Konopiński Michał, red. „N. Refor.“
278. Kopczyński Wład., urz. kolei państ.
279. Dr. Kopff Józef, adwokat.
280. Korbel Adolf, inżynier kolei państ.
281. Korczyński Edward, prawnik.
282. Korytowski Mora Adam, pełnomocnik Towarz. ubezp. „Janus“.
283. Kosiński Józef, akademik.
284. Kossak Juliusz, art.-malarz, prezes Koła literackiego.
285. Kosterkiewicz Anatol Maryan, zarządca drukarni uniwersyteckiej.
286. Kotarski Przemysł., dyr. Tow. Zal.
287. Kosz Teodor, akademik.
288. Kovats Jan, starszy komisarz straży skarbowej.
289. Kowalski Andrzej, podm. ciesielski.
290. Kowalski Zygmunt, dyrektor Kasy Oszczędności.
291. Dr. Koy Michał, adwokat.
292. Kozik Edw., wł. real. i majst. murar.
293. Kozłowski Piotr, architekt.
294. Kranikowski Karol, litograf.
295. Kraskowski Jerzy, obyw. ziemski.
296. Krause Bronisław, likw. Tow. w. u.
297. Krauss Józef, kupiec.
298. Krischke Józef, prof. gimn.
299. Kroebl Franc., szef biura Tow. wz. u.
300. Krupiński Karol, agent handlowy.
301. Dr. Krygowski Stan., kand adw.
302. Dr. Kryński Leon, asyst klin. chir.
303. Krzyżanowski Bron., słuch. praw.
304. Krzyżanowski Maryan, pom. księg.
305. Krzyżanowski Stanisław, księgarz.
306. Kubalski Edward, aplikant Magis.
307. Kudłacz Antoni, lakiernik.
308. Ks. Kufel Józef, prb. w Bierzanowie.
309. Kulesza Józef, kamieniarz.
310. Kulikiewicz Franc., rękawicznik.
311. Dr. Kuliński Zygmunt, adj. sąd.
312. Kulkiewicz Piotr, fotograf.
313. Kułakowski Stanisław, inż. kol. p.
314. Kułakowski Teodor, inspektor ekonomatu miejskiego.
315. Kunze Antoni, handlowiec.
316. Kurek Stanisław, tapicer.
317. Kurkiewicz (Świątek) Anna, właścicielka handlu wędlin.
318. Kurkiewicz Leon, inżynier.
319. Kusz Marceli, reprez. rafin. nafty.
320. Kwiatkowski Jan, prawnik.
321. Kwiatkowski Stanisław, buchalter.
322. Kwiatkowski Stanisław, buchalter.
323. Dr. Kwieciński Tad., adw. kraj.
324. Laberschek Herman, wł. cukierni.
325. Lachner Fryderyk, prof. szk. przem.
326. Lachowski Konstanty, przemysłow.
327. Dr. Langie Adam, lekarz
328 Leszczyński Konstanty, handlowiec.
329. Dr. Lewandowski Ludomir.
330. Dr. Adam br. Lewartowski, adw.
331. Lewicki Filomen.
332. Lewicki Emilian, słuchacz praw.
333. Dr. Lgocki Henryk, wł. realności.
334. Liebling Maurycy, wł. skł. drzewa.
335. Lipczyński Józef, maj. krawiecki.
336. Lipiński Mieczysław, kupiec.
337. Lipka Jan, c. k. radca apelacyjny.
338. Lippel Gustaw, medyk.
339. Lippel Jakób.
340. Lippoman Jan Alfons, redaktor „Tygod. rolnicz.,“ i właśc. dóbr.
341. Lipowski Stefan, urzędnik Mag.
342. Lisowski Agenor, zastępca firmy Jara-Jakubowski.
343. Dr. Lisowski Władysław, adwokat.
344. Loebenstein Bertold, urz. kol. pań.
345. Loga Jan, artysta malarz.
346. Lorie Henryk, handel mater. bud.
347. Lubański Franciszek, rękawicznik.
348. Łapiński Jan, inżynier i wł. real.
349. Dr. Ławrowski Roman, adwokat.
350. Łoziński Bohdan, gorzelnik.
351. Łukomski Bolesław, słuch. praw.
352. Łuszczkiewicz Marek, akademik.
353. Łuszczkiewicz Michał, kand. adw.
354. Macharski Franciszek, kupiec.
355. Mączeński Zdzisław, technik.
356. Majcherek Jan, majster ślusarski.
357. Majewski Stanisław, restaurator.
358. Majewski Stanisław, medyk.
359. Dr. Makarewicz Jul., ausk. sądowy.
360. Makomaski Ignacy, urz. gazow. m.
361. Malinowski Roman, radca cesarski.
362. Maluszewski Stan., subjekt cukier.
363. Małecki Ludw. Filip, urz. Tow. ub.
364. Dr. Marcisiewicz Feliks, lekarz.
365. Marciszewski Józef, inż. kol. państw.

366. Markiewicz Antoni, majster szews.
367. Dr. Markiewicz Wład., adwokat.
368. Markus Karol, majster blacharski.
369. Marynowski Ludwik, wł. skł. piwa.
370. Marynowski Leon, handlowiec.
371. Matejko Tadeusz, artysta-malarz.
372. Matuszewski Henryk, dentysta.
373. Maurizio Gustaw, cukiernik.
374. Mayer Antoni, dependent notar.
375. Mendelsburg Albert, bankier, r. m.
376. Męcki Michał, restaurator.
377. Messner Wład., kond. kolejowy.
378. Miarczyński Ignacy, budowniczy.
379. Michalski Stanisław, nauczyciel.
380. Mięsowicz Erwin, medyk.
381. Mikołajski Zygm., właśc. realności i majster tokarski.
382. Mikulski Stefan, właściciel biura sług.
383. Dr. Miłkowski Wład., wł. księgar.
384. Miśko Floryan, prawnik.
385. Moczydłowski Apolinary, jubiler.
386. Mokrański Bazyli, urzędnik kol.
387. Molęcki Jan Kanty, maszynista drukarski.
388. Dr. Molicki Antoni, urz. Tow. w. u.
389. Murdzyński Jan, oficyał policyi.
390. Münnich Leopold, urz. Magistratu.
391. Münnich Władysław, radca sądu wyższego.
392. Münnich Izydor, akademik.
393. **N**achtlicht Juliusz, buchalter.
394. Nagel Jan Franciszek, kupiec.
395. Nemetz Henryk, wł. składu maszyn.
396. Neuchüttler Ernest, ziemianin.
397. Neuwerth Stanisław, kupiec.
398. Niederreiter Feliks.
399. Niedziałkowski Janusz, b. dyr. bud.
400. Niedźwiedzki Józef, budowniczy.
401. Niedźwiedzki Romuald, urz. T. u.
402. Niemetz Alojzy, dyr. kancel. sąd.
403. Niesiołowski Kazimierz, obywatel.
404. Niewiarowski Wład., ajent. Tow. u.
405. Nowak Józef, handlowiec.
406. Nowak Kasper, prawnik.
407. Nowicki Stan., prakt. kasy miej.
408. Nowiński Antoni, właśc. fabryki.
409. Nowolecki Honorat, uczeń szkoły sztuk pięknych.
410. Nycz Karol, emerytowany zarządca szpitala św. Łazarza.
411. Dr. **O**baliński Alfred, prof. uniw.
412. Ochęduszko Jan, prawnik.
413 Ochocka Antonina, obywatelka.
414. Odrzywolski Sławomir, architekt i prof. szkoły przemysłowej.
415. Olmiński Ludwik, subjekt handl.
416. Oraczewski Tomasz, budowniczy.
417. Ostrogrodzki Antoni, organista.
418. Owsiak Stefan, piekarz.
419. Dr. Ożóg Kazimierz, sekr. kol. państ.
420. **P**ałasiński Zygmunt, handlowiec.
421. Papée Maks., weterynarz Magistr.
422. Parafiński Piotr, rymarz.
423. Dr. Pareński Stanisław, profesor uniw. Jagiell., radca miejski.
424. Pasowicz Piotr. filozof.
425. Pawlica Jan, prof. gimn.
426. Peszkowski Ludwik, nauczyciel.
427. Peterseim Rudolf, fabrykant.
428. Piasecki Feliks Walezy.
429. Pieguszewski Stanisław.
430. Dr. Pieniążek Karol, adwokat, I wiceprezydent.
431. Dr. Pieniążek Przemysław, lekarz, prof. uniw. Jagiellońskiego.
432. Pietrzykowski Karol, asyst. poczt.
433 Pinkalski Wincenty, majst. blach.
434. Piotrowski Antoni, art. malarz.
435. Piwarski Antoni, pomoc. księg.
436. Piwowarski Wincenty, studniarz.
437. Piwowoński Stanisław, kierownik fabryki wyrobów papieru.
438 Plesnar Ignacy, wł. real.
439. Płonka Józef, zegarmistrz.
440. Podczadzki Antoni, adj. kol. państ.
441. Podczaski Konrad, handlowiec.
442. Podczaski Stanisław, handlowiec.
443. Podobiński Edward, mag. farm.
444. Pollerowa Wanda, właśc. hotelu.
445. Policzkiewicz Maryan, drukarz.
446. Porębski August, kupiec.
447. Porębski Michał, handlowiec.
448. Pospoła Karol, kand. notar.
449. Powolny Robert, fotograf.
450. Pruszyński Aureliusz, litograf.
451. Pruszyński Szymon Faustyn, adj. budownictwa.
452. Prysak Piotr, prof. Semin. żeńsk.
453. Przeszowski Kazimierz, pom. handl.
454. Przeworski Juliusz, obyw., rad. m.
455. Przeworski Zygmunt, syn obywat.
456. Przyjemski Stefan, masarz, wł. real.
457. Pukło Józef, słuch. budownictwa.
458. Dr. Puzyna Tadeusz, ausk. sąd.
459. Pyrzowski Leopold, urz. sądowy.
460. Dr. **R**aczyński Adam, lekarz.
461. Radoń Karol, urz. kasy miejskiej.
462. Dr. Reifer Leon, prakt. sądowy.
463. Dr. Rajewski Jan, prof. szk. przem.
464. Ramza Jacek, podinspektor ekonomatu miejskiego.
465. Rappaport Leon, medyk.
466. Rayal Franciszek, kupiec.
467. Rayal Ignacy, kupiec i obywatel.
468. Redyk Leon, farmaceuta.

469. Redyk Wiktor, wł. apteki, r. miej.
470. Reim Gustaw, kupiec.
471. Reindl Wacław, urz. Star. górn.
472. Reiner Eugeniusz, właśc. handlu.
473. Repetowski Piotr, introligator.
474. Dr. Rękiewicz Józef, kom. polic.
475. Riedel Teodor, inżynier.
476. Rischka Emil, architekt.
477. Ritterschild Włodzimierz, urzędnik Tow. wzajemnego kredytu.
478. Ritterschild Zdzisław, urz. Tow. u.
479. Rodzięda Maryan, handlowiec.
480. Rogalski Karol, fryzyer.
481. Romanowski Ign., przedsięb. budowl.
482. Romanowski Winc., urz. Banku gal.
483. Rotter Jan, dyrektor szkoły przemysłowej, radca miejski, poseł.
484. Dr. Rowiński Stan., kand. adw.
485. Rożnowski Stanisław, właściciel realności i fabryki mydła.
486. Dr. Rozwadowski Jan, filozof.
487. Ruciński Szczęsny, naczelnik „Sokoła".
488. Rudawski Emil, dyet. magistratu.
489. Rudolphi Karol, notaryusz.
490. Rudolfi Adam, prawnik.
491. Rudowski Michał, słuch. agron.
492. Rupniewski Juliusz, subjekt handl.
493. Rutkowski Stefan, urz. Tow. ub.
494. Rybicki Grzegorz, handlowiec.
495. Rząca Karol, obywatel, rad. miej.
496. Rząca Tadeusz, urz. Banku galic.
497. Rzymkowski Jan Edw., inżynier.
498. Saare Józef, nadinżyn. Starostwa.
499. Saski Sylweryusz, artysta-malarz.
500. Satalecki Wincenty, masarz.
501. Schembeck Józef, prakt. szpitala św. Łazarza.
502. Schermann Rafał, urz. Tow. Fenix.
503. Schmidt Władysław, obywatel.
504. Schneider Jan, właśc. realności.
505. Schneider Józef, prawnik.
506. Dr. Schneider Ludwik, lekarz.
507. Schoen Adolf, właściciel dóbr.
508. Dr. Schoen Henryk, adwokat.
509. Schramm Karol, introligator.
510. Dr. Schwarz Emil, adwokat.
511 Schwarz Henryk, kupiec.
512. Sebald Józef, fotograf.
513. Seidl Wilhelm, Radca Sądu krajowego.
514. Seifert A., urzęd. kolei półn.
515. Dr. Seinfeld Herman, adwokat.
516. Sembrat Franciszek, nauczyciel.
517. Sentyrz Michał, c. k. asyst. cłowy.
518 Siedlecki Tomasz, obywatel.
519. Siedlecki Kazimierz, urz. tech. Mag.
520. Sielski Stanisław, drukarz.
521. Sienkiewicz Wacław, kupiec.
522. Sikora Emil, prawnik.
523. Siliwanowicz Kazimierz, medyk.
524. Sippel Ludwik, nadzor. rzek przy Starostwie.
525. Siwek Józef, przedsiębiorca.
526. Siwiński Juliusz, zarz. cmentarza.
527. Skalski Stan., majster murarski.
528. Skalski Zenon, kupiec.
529. Hr. Skarbek Romuald, prawnik.
530. Skaza Ludwik, pomocnik księgar.
531. Skórczewski Adolf, kupiec.
532. Dr. Skórczewski Bolesław.
533. Slatowski Wład., urz. gazowni m.
534. Dr. Śliwiński Michał, lekarz i obyw.
535. Sławieński Karol, majster murarski i właśc. realności.
536. Dr. Służewski Kazim., lekarz.
537. Śmiałowski Eustachy, inżynier.
538. Smidowicz Eugeniusz, kupiec.
539. Smiechowski Czesław, mydlarz.
540. Dr. Smolarski Kazim., adwokat.
541. Sobolewski Ignacy, kupiec.
542. Soczek Henryk, tokarz.
543. Dr. Sokołowski August, poseł do Rady państwa i prof. gimn.
544. Solecki Ostoja Stan.
545. Sołga Franc., urz. szpit. św. Łaz.
546. Soswiński Stanisław, buchalter.
547. Sozański Karol, handlowiec.
548. Spala Franciszek, ślusarz.
549. Stachiewicz Piotr, artysta-malarz.
550. Stachowski Stan., wł. realności.
551. Staszczyk Jan, inspektor akcyzy m.
552. Stattmüller Karol, prof. szk. przem.
553. Steigler Leon.
554. Stein Artur, Dyrektor Banku hipot.
555. Dr. Steinberg Józef, adwokat.
556. Stępiński Józef, brandm. str. pożar.
557. Stępiński Stan., właśc. dóbr.
558. Stilkr Antoni, technik.
559. Stockmar Ernest (senior), aptekarz. radca miejski.
560 Stolecki Kazimierz, technik.
561. Stoliński Ludwik, majster stolarski.
562. Stopa Jan, artysta-rzeźbiarz.
563. Stroka Kornel, inż. asyst. dróg żel.
564. Strożyński Antoni, maszynista kol.
565. Styczeń Stanisław, prawnik.
566. Stypkowski Michał, elew budown.
567. Dr. Suesser Ignacy, depend. adw.
568. Sulikowski Stan. Sławom., wł. real.
569. Sulikowski Karol, kuśnierz.
570. Sulisławski Romuald, urz. poczt.
571. Supiński Leopold Paweł, prawnik.
572. Suski Wiktor, kupiec.
573. Swiderski Adam Świdrygiełło, urzędnik Tow. wzaj. ubezp.

X

574. Swierzyński Stanisław, inżynier.
575. Dr. Świtalski Ludwik, lekarz.
576. Swolkien Wład., nadkom. policyi.
577. Sygietyński Jan, mag. farmacyi.
578. Dr. Szaflarski Jan, adwokat.
579. Szafrański Aleksander, właściciel realn. i zakładu pogrzebowego.
580. Szancer Julian.
581. Szawłowski Romuald, prawnik.
582. Szczepański Juliusz, urzędnik szpitala św. Łazarza.
583. Szczepański Kazimierz, prawnik.
584. Szczurkowski Jan, majst. stolarski.
585. Szklarski Andrzej, siodlarz.
586. Sznajdrowicz Wojciech, kuśnierz.
587. Szałajski Jan, oficyał poczt.
588. Szpic J., kasyer banku austr. węg.
589. Szpunar Józef, asyst farmacyi.
590. Dr. Szujski Wład, obywatel.
591. Szumski Kazimierz, urzędnik Banku hipotecznego.
592. Szurek Jan, filozof.
593. Szyjewski Andrzej, dyrektor drukarni Związkowej.
594. Dr. Szymkiewicz Kazimierz, lekarz.
595. Szymkiewicz Stefan, urz. Magistr.
596. **T**alowski Teodor, architekt.
597. Tiesler Franciszek, odlewacz.
598 Dr. Tokarski Stanisław, lekarz.
599. Tomaszewski Antoni, majst. malar.
600. Trembicki Hipolit, medyk.
601. Truskolaski Ernest, akademik.
602. Tuch Antoni, malarz.
603. Turliński Ferdynand, restaurator.
604. Turski Wład., inż. Wydziału kraj.
605. Tymków Józef, introligator.
606. **U**derski Edward, inżynier, b. poseł na Sejm krajowy.
607. Dr. Ujejski Mieczysław, ausk. sąd.
608. Urbanowicz Bronisław, inżynier kolei państwowej.
609. Uryga Ludwik, urzęd. Magistratu.
610. Uzarski Ksawery, kasyer Kasy oszcz.
611. Uziębło Jan, ob. w Trzebini.
612. du **V**all Władysław, inż. kol. pań.
613. Vogel Aloizy, mechanik.
614 Dr. Vorzimer Daniel, kand. adw.
615. **W**achtel Henryk, radca górniczy.
616. Dr. Wachtel Zygmunt, lekarz.
617. Wakulski, snycerz.
618. Walewski Stefan, urzędnik przy Kasie oszczędności.
619. Walkowski Jan, drnd medycyny.
620. Wallas Jakób, kupiec.
621. Walter Henryk, radca górniczy.
622. Waltner Karol, majster tokarski.
623. Walz Ferd., dyrektor szkoły jazdy konnej.
624. Warzeszkiewicz Kazim., prawnik.
625. Wasiewicz Zygmunt, prawnik.
626. Waszkiewicz Jan, art. rzeźbiarz.
627. Waśkowski Piotr, obywatel.
628. Wazel Stan., urz. kolei państw.
629. Wątorski Jan, właściciel piekarni.
630. Wdowiszewski Wincenty, dyrektor budownictwa miejskiego.
631 Wenzl Ignacy, adj. budownictwa.
632. Werner Jerzy.
633. Dr. Wędrychowski Wład, adwokat.
634. Wilczyński Józef, słuch. budown.
635. Wilczyński Ludwik, medyk.
636. Wilmann Arnold, pom. handlowy.
637. Winkowski Józef, profesor gimn.
638 Wiskida Stanisław, fryzyer.
639. Wisłocki Piotr, farmaceuta.
640. Wiszniewski Jakób. wł. drogueryi.
641. Wiszniewski Jerzy Zwarzyłło, praw.
642. Wiszniewski Konst, właśc. apteki.
643. Wiśniewski Fel., dzierżawca Szczawnicy.
644. Wiśniowski Józef, urz. Magistratu.
645. Wisz Wit, rzeźbiarz.
646. Dr. Wittig Witold, auskultant sąd.
647. Włodarczyk Władysław.
648. Wodzinowski Teodor, art.-malarz.
649 Wojciechowski Ignacy, kupiec.
650. Wojciechowski Władysław, jubiler.
651. Dr. Wojczyński Marcin, lekarz.
652. Wojtych Felicyan, rytownik.
653. Wolff Eugeniusz, prawnik.
654. Wolny Jan, majster stolarski.
655. Wójcicki Franciszek, restaurator.
656. Wójcik Karol, introligator.
657. Wójcikiewicz Stanisław Józef, właściciel miodosytni.
658. Wróblewski Władysław, prawnik.
659. Wyrobek Zygmunt, medyk.
660. **Z**abawski Wiktor, prawnik.
661. Zacharski B., mag. farmacyi.
662. Zajączkowski Kazimierz, kupiec.
663. Zajdzikowski Kazimierz, prywat.
664. Zajdzikowski Maryan, szklarz.
665. Zajdzikowski Maks., szklarz.
666. Zajdzikowski Teodor, exp. poczt.
667. Zakrzeński Stefan, obywatel.
668. Zan Tomasz, akademik.
669. Dr. Zarewicz Aleksander, prymaryusz szpitala św. Łazarza, prof. uniw. Jagiellońskiego.
670. Zarzycki Józef, prakt. budow.
671. Zatorski Jan, właśc. realności.
672. Zawiłowski Ludw., radca magistr.
673. Zawolski Wład., wł. restauracyi.
674. Zboromirska Leonia.
675. Zgierczyński Stan., ucz kursu han.
676. Zenowicz Franc., maszyn. kol. państ.

677. Zgud Klemens.
678. Zieleniewski Edward, inżynier.
679. Zieliński, optyk.
680. Zieliński Bolesław, majster ciesiel.
681. Zieliński Stanisław, drukarz.
682. Zimler Jan, kupiec.
683. Zmigród Bolesław, medyk.
684. Znamięcki Klemens, słuchacz akademii handlowej.
685. Zubrzycki Jan Karol Sas, docent politechniki.
686. Zwoliński Antoni, adj. podatkowy.
687. Zwoliński Leonard, wł. księgarni.
688. Zych Józef, prywatysta.
689. Zych Konrad, cukiernik.
690. Zychlewicz Leon, asyst. szk. przem.
691. Żeglikowski Jan, wł. realn.
692. Żółtowski Ignacy, obywatel.

Na początku roku 1898 przybyli nowi członkowie:

1. Armółowicz Wincenty, handlowiec.
2. Berhang Zygmunt, abitur. gimn.
3. Burghardt Adam, handlowiec.
4. Bisior Kazimierz, ucz. szk. szt. pięk.
5. Bujko Bol., ucz. szk. sztuk pięknych.
6. Baranowski Michał, drukarz.
7. Bialik Józef, właśc. masarni.
8. Chudoba Franciszek, technik.
9. Ks. Drohojowski Julian, kanonik.
10. Duval Władysław, majster stolarski.
11. Dembiński Jan, urzędnik cłowy.
12. Dunikowski Ksawery, uczeń szkoły sztuk pięknych.
13. Dąbrowski Miecz., dyr. gazowni.
14. Folner Alojzy, werkmistrz ślusarski.
15. Gollenhoffer Henryk, nacz. gminy Nowa Wieś.
16. Gadocha Józef, urzędnik prywatny.
17. Habliński Włodz., urz. Kasy oszcz.
18. Hoff Bogdan, artysta malarz
19. Haber Zyg., urz. Tow. „Wiktoria".
20. Jaglarz Andrzej, prof. gimnazyalny.
21. Idzikowski Adam, nadinż. kolejowy.
22. Ibel Franc., urz. kolei północnej.
23. Jaworzyński Sebastyan, budowniczy.
24. Jasiński Zygmunt, rzeźbiarz.
25. Kołodziejczyk Wład., gospodarz.
26. Kozłowski Roman, urz. Kasy miejsk.
27. Kasprzyk Benedykt, prawnik.
28. Konecki Feliks, ucz. szk. szt. pięk.
29. Kosobudzki Kaz., majster ślusarski.
30 Lissak Franc., majster krawiecki.
31. Langiewicz Józef, rachm. fabryki.
32. Łopuszański Tad., prof. szk. realnej.
33. Maciejowski Ign. Sewer, literat.
34. Masłowski Stanisław, majster kraw.
35. Miłaszewska Joanna, wł. realności.
36. Olszanecki Leop., urz. kolei państw.
37. Oliwa Józef, drukarz.
38. Olkiszewski Włodz., urz. kolei pań.
39. Ptak Franciszek, rolnik, członek Rady powiatowej krakowskiej.
40. Papieski Piotr, farmaceuta.
41. Piotrowski Józef Wal., maszynista.
42. Dr. Petelenz Ign., dyr. szkoły real.
43. Dr. Peiper Julian, adw. krajowy.
44. Dr. Stafiej Sebastyan, sekr. Rady powiatowej.
45. Sapecki Franciszek, farmaceuta.
46. Stopa Jan, artysta rzeźbiarz.
47. Staszyszyn Jan, przeds. w Mogile.
48. Sikorski Tadeusz, słuch. praw.
49. Skracha Aleksander, geometra.
50. Sieber Henryk, geometra.
51. Schindler Wincenty, mechanik.
52. Schindler Karol, wł. młynów gór.
53. Dr. Tarłowski Winc., radca apel.
54. Teleśnicki Wład., radca sądu kraj.
55. Tarkowski Augustyn, rysownik.
56. Wójcik Franciszek, poseł na sejm.
57. Wojtyga Władysław, majster kaflar.
58. Wyszyński Benedykt, słuch. wyższej szkoły handlowej.
59. Wojtkiewicz Adam, uczeń szk. sztuk pięknych.
60. Wodziczko Edmund, rządca dóbr.
61. Witt Ignacy, przedsiębiorca.
62. Wojnar Kasper, akademik.
63. Włoczkowski Aleks., wł. realności.
64. Zapała Kazimierz, jubiler.
65. Żurek Adolf, technik.

